

HERMAN BROERENSTICHTING
HERMAN BROERENSCHOOL
HERMAN BROERENCOLLEGE

JAARVERANTWOORDING 2021

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave.....	2
2	Voorwoord.....	5
3	Samenvatting.....	6
4	De Herman Broerenstichting.....	7
4.1	Missie, visie, motto en kernwaarden Herman Broerenstichting.....	8
4.2	Strategisch beleidsplan 2018 - 2022.....	8
4.3	Toegankelijkheid en toelating.....	8
4.3.1	Levensovertuiging.....	8
4.4	Bestuur Herman Broerenstichting.....	9
4.5	Organisatiestructuur.....	9
4.6	Raad van Toezicht.....	9
4.7	Code Goed Bestuur.....	10
4.8	Medezeggenschap.....	10
4.9	Bestuursbureau.....	11
4.10	Locaties en leerlingen.....	11
4.11	Vertrouwenspersoon.....	12
4.12	Klachten en klachtafhandeling.....	12
4.13	Stakeholders.....	12
4.14	Samenwerking.....	13
5	Onderwijs en kwaliteit.....	14
5.1	Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg.....	15
5.1.1	Organisatie.....	15
5.1.2	Het ontwikkelingsperspectief.....	15
5.1.3	Kerdoelen ZML.....	15
5.1.4	Leerlingvolgsysteem.....	15
5.2	Onderwijsresultaten.....	16
5.2.1	Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerenschool.....	16
5.2.2	Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerencollege.....	16
5.2.3	Opbrengsten certificaten Scholing Voor Arbeid.....	17
5.2.4	Tevredenheidsonderzoeken: leerlingen.....	17
5.3	Inspectie.....	18
5.4	Passend onderwijs.....	19
5.5	Nationaal Programma Onderwijs.....	19
5.6	Beleidsvoornemens.....	19
5.6.1	Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Delft.....	20
5.6.2	Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Westland.....	20
6	Personeel en professionalisering.....	22
6.1	Strategisch personeelsbeleid.....	23

6.2	Opbouw personeelsbestand	23
6.2.1	Detacheringen	24
6.3	Bestuursformatieplan en werkgelegenheidsgarantie	24
6.4	Beleid inzake uitkeringen en ontslag	25
6.3	De belangrijkste ontwikkelingen bij de Herman Broerenstichting	25
6.3.1	In- en uitstroom	25
6.3.2	Ziekteverzuim	25
6.3.3	CAO PO.....	26
6.3.4	Coronacrisis	26
6.3.5	Lerarentekort.....	26
6.3.6	Inzet extra middelen werkdrukverlaging.....	26
6.3.7	Arbeidsmarkttoelage	28
6.3.8	Professioneel statuut.....	29
6.3.9	Eigen risicodragers	29
6.4	Medewerkersonderzoek	29
6.4.1	Sociale veiligheid medewerkersonderzoek	29
6.4.2	Onderzoek werkdrukbeleving managementteams	29
6.5	Professionalisering.....	30
6.5.1	Professionaliseringsaanbod ten tijde van de coronacrisis.....	30
6.5.2	Inscholingsprogramma, introductie en begeleiding startende medewerkers.....	30
6.5.3	Beeldcoaching.....	30
6.5.4	Pabo-traject onderwijsassistenten	31
6.5.5	Opleiding LACCS.....	31
6.5.6	Lerarenbeurs.....	31
6.5.7	Professionaliseringaanbod.....	31
6.6	Realisatie van de beleidsdoelen.....	32
7	Huisvesting.....	33
7.1	Onderwijshuisvesting.....	34
7.2	Schoolgebouwen	34
7.3	Ontwikkelingsplan Maria Duystlaan e.o.....	34
7.4	Herman Broerencollege Monster	34
7.5	Ondersteuning	34
7.6	Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen	34
7.7	Realisatie van de beleidsdoelen.....	35
8	Financiën.....	36
8.1	Financieel beleid	37
8.1.1	Financiële kaders	37
8.1.2	Realisatie van de beleidsdoelen	37
8.2	Financiële kengetallen.....	38
8.3	Treasuryverslag	39

8.4	Analyse van het resultaat.....	40
8.5	Financiële positie op balansdatum.....	42
9	Continuïteitsparagraaf	45
9.1	Inleiding.....	46
9.2	Leerlingen en bestuursformatie.....	46
9.3	Financiële informatie	46
9.3.1	Meerjarenbegroting 2022 -2024	46
9.3.2	Balansprognose.....	48
9.3.3	Kengetallen	49
9.3.4	Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen.....	49
9.4	Strategisch beleid.....	50
9.5	Intern risicobeheersings- en controlesysteem.....	50
9.6	Risicobeheersing	50
9.7	Raad van Toezicht	51
10	Rapportage Raad van Toezicht	52
11	Jaarrekening.....	56
	Grondslagen	57
	Balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming (en vergelijkende cijfers 2020)	61
	Staat van baten en lasten 2021 (en vergelijkende cijfers 2020)	61
	Kasstroomoverzicht 2021 (en vergelijkende cijfers 2020)	62
	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans.....	63
	Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten	67
	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021	68
	Overzicht verbonden partijen	72
	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	73
	Kosten accountantscontrole	75
	Bestemming van het resultaat	76
	Gebeurtenissen na balansdatum	76
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	77
	Gegevens over de rechtspersoon.....	80
	Privacywetgeving	80
	Verklaring gebruikte afkortingen	80

2 Voorwoord

Met deze jaarverantwoording informeer ik u over de activiteiten die in 2021 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs bij de Herman Broerenstichting te borgen en waar mogelijk te verbeteren.

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het coronavirus. Ook in 2021 ondervonden wij de gevolgen van deze pandemie. Opnieuw stonden onze teamleden voor een ongekende uitdaging, maar met de in 2020 opgedane ervaring kon opnieuw thuisonderwijs georganiseerd worden en konden we opvang realiseren voor de meest kwetsbare leerlingen en leerlingen met ouders in cruciale beroepen. In de periodes waarin onze scholen gesloten waren, bleven de teamleden contact houden met onze leerlingen en hun ouders. Uiteindelijk heeft de coronacrisis geen negatieve financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat van 2021 gehad.

De coronacrisis heeft opnieuw wel impact gehad op de doelen die de scholen gesteld hadden in de jaarplannen. Het bleek uiteindelijk niet mogelijk om alle gestelde doelen te behalen. Desondanks zijn er wel mooie resultaten behaald m.b.t. het veiligheidsbeleid en het inscholingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Dit programma bestrijkt inmiddels twee schooljaren en wordt positief gewaardeerd door de medewerkers.

Ook binnen onze organisatie ondervinden wij de gevolgen van het lerarentekort. Desondanks konden wij het schooljaar 2021/2022 met een bijna volledige bezetting binnen de scholen starten en hebben wij in 2021 slechts zes maanden gebruik moeten maken van een gedetacheerde leraar. Tegelijkertijd verheugt het ons dat er inmiddels vier onderwijsassistenten zijn begonnen met de pabo.

Met deze jaarverantwoording leg ik als bestuurder van de Herman Broerenstichting verantwoording af aan de Raad van Toezicht, de medewerkers, de medezeggenschapsraad (MR) en andere belanghebbenden. Het verslag wordt besproken met de MR en de directie. Het spreekt voor zich dat het verslag ook uitgebreid onderwerp van gesprek is met de Raad van Toezicht.

Ik vind een jaarverantwoording vanzelfsprekend, omdat ik me publiekelijk wens te verantwoorden. Die openheid past bij het hedendaagse onderwijs. Ik hoop van harte dat ook deze jaarverantwoording hieraan invulling geeft. Ik nodig u bovendien uit te reageren op deze jaarverantwoording via bestuur@hermanbroeren.nu.

Veel mensen zijn actief voor de Herman Broerenstichting en haar leerlingen. Medewerkers, ouders/verzorgers en andere betrokkenen hebben ook dit jaar samen veel tot stand gebracht. Het bestuur spreekt waardering en dank uit voor ieders inzet voor de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege.

Maarten van Kesteren
College van Bestuur

3 Samenvatting

Deze samenvatting dient tevens als leeswijzer.

De missie en visie van de Herman Broerenstichting staan beschreven in hoofdstuk 4. Afgeleid van de missie en visie van de stichting, heeft elke locatie zijn eigen missie en visie. Deze zijn verwoord in het schoolplan. Verder leest u meer over onze organisatiestructuur en ziet u bij welke samenwerkingsverbanden de Herman Broerenstichting is aangesloten. Ook kunt u lezen hoe de medezeggenschap binnen de Herman Broerenstichting is geregeld en waarover de MR in 2021 heeft gesproken. De Herman Broerenstichting werkt intensief samen met twee zorginstellingen; ook hierover vindt u in hoofdstuk 4 meer informatie.

In hoofdstuk 5 komen de onderwijskundige ontwikkelingen aan bod. Het kwaliteitsbeleid wordt nader besproken. Verder is een overzicht opgenomen van de opbrengsten en resultaten. Ook nu voegen wij een tabel toe waarin te lezen is wat de verwachte uitstroombestemming was, die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom is opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

Hoofdstuk 6 geeft ons inzicht in het personeel. Hoe zijn de man/vrouw-verdeling en de leeftijdsopbouw. Welke functies kent de Herman Broerenstichting en hoeveel teamleden zijn in deze functies benoemd. Er is een overzicht met betrekking tot het ziekteverzuim en er wordt uitvoerig stilgestaan bij de professionalisering van onze medewerkers.

In hoofdstuk 7 wordt onze huisvesting beschreven, welke organisaties ons hierbij ondersteunen en welke beleidsdoelen zijn gerealiseerd. De lijn om de kwaliteit van huisvesting naar een hoger niveau te tillen, is in 2021 voortgezet.

De Herman Broerenstichting is financieel gezond, zo is in hoofdstuk 8 te lezen. In 2021 is er sprake van een positief resultaat. Het resultaat is ook beter dan begroot was voor 2021. Een toelichting hierop is te lezen in hoofdstuk 8.4.

In hoofdstuk 9 is de continuïteitsparagraaf opgenomen. Met deze paragraaf wordt inzicht gegeven de interne en externe ontwikkelingen in de jaren die volgen op dit verslagjaar en de te verwachten gevolgen daarvan voor de financiële positie van de Herman Broerenstichting. Daarnaast worden ook de risico's besproken die invloed kunnen hebben op de financiële positie.

Hoofdstuk 10 bevat de rapportage van de Raad van Toezicht. U kunt lezen wie in de Raad van Toezicht zitting hebben en wat hun functies zijn. U leest over de werkwijze, de vergaderingen en aan welke beleidstukken zij goedkeuring hebben verleend.

Tot slot wordt in hoofdstuk 11 de jaarrekening van 2021 gepresenteerd.

4 De Herman Broerenstichting

4.1 Missie, visie, motto en kernwaarden Herman Broerenstichting

Missie

Wij bieden alle leerlingen uit Delft en Westland met een verstandelijke beperking een veilige plek waar zij een stevige basis ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn.

Visie

Wij dragen zorg voor onderwijs dat bijdraagt aan de zelfredzaamheid van onze leerlingen.

Motto

'Leren moet je doen!'

Kernwaarden

- Veiligheid
- Vertrouwen
- Zelfstandigheid
- Waardering

4.2 Strategisch beleidsplan 2018 - 2022

In het strategisch beleidsplan zijn de volgende koersuitspraken opgenomen:

- Passend en eigentijds aanbod
 - Ons onderwijsaanbod, de onderwijsomgeving en de vaardigheden van de medewerkers zijn aangepast aan de veranderde populatie en de veranderde uitstroomperspectieven. In samenwerking met ouders en onze partners zorgen we ervoor dat iedere leerling zich veilig voelt en zich ontwikkelt naar zijn mogelijkheden.
- Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen
 - Medewerkers ervaren en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en voor de ontwikkeling van de organisatie en leerlingen. Samen zorgen we voor een prettige en professionele cultuur.
- 'Leren moet je doen' in de praktijk
 - Iedereen weet wie wij zijn en wat wij doen. Ons motto 'leren moet je doen' is zichtbaar in wat wij doen, in ons gebouw en in ons aanbod.
- Wij gaan voor kwaliteit!
 - Samen werken we aan optimale ontwikkeling van ieder individu: leerlingen en medewerkers. We volgen en evalueren opbrengsten en werken actief aan aantrekkelijk werkgeverschap.

Het volledige strategisch beleidsplan is te vinden op onze website.

4.3 Toegankelijkheid en toelating

Onder de verantwoordelijkheid van de Herman Broerenstichting vallen de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege. De Herman Broerenschool (voor leerlingen van 4 jaar tot en met 12 jaar) en het Herman Broerencollege (voor leerlingen van 12 jaar tot uiterlijk 20 jaar) zijn scholen voor Speciaal- en Voortgezet Speciaal Onderwijs aan Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) en Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB). De school is bedoeld voor leerlingen met een verstandelijke beperking. De aard en de oorzaak van de beperking verschillen per leerling. De leerlingen worden op verzoek van de ouders tot de school toegelaten, nadat het samenwerkingsverband van de regio waar de ouders/verzorgers wonen een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven.

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn streekscholen: de leerlingen komen uit Delft, Westland en Oostland. Hiermee vervullen de scholen een regionale functie.

4.3.1 Levensovertuiging

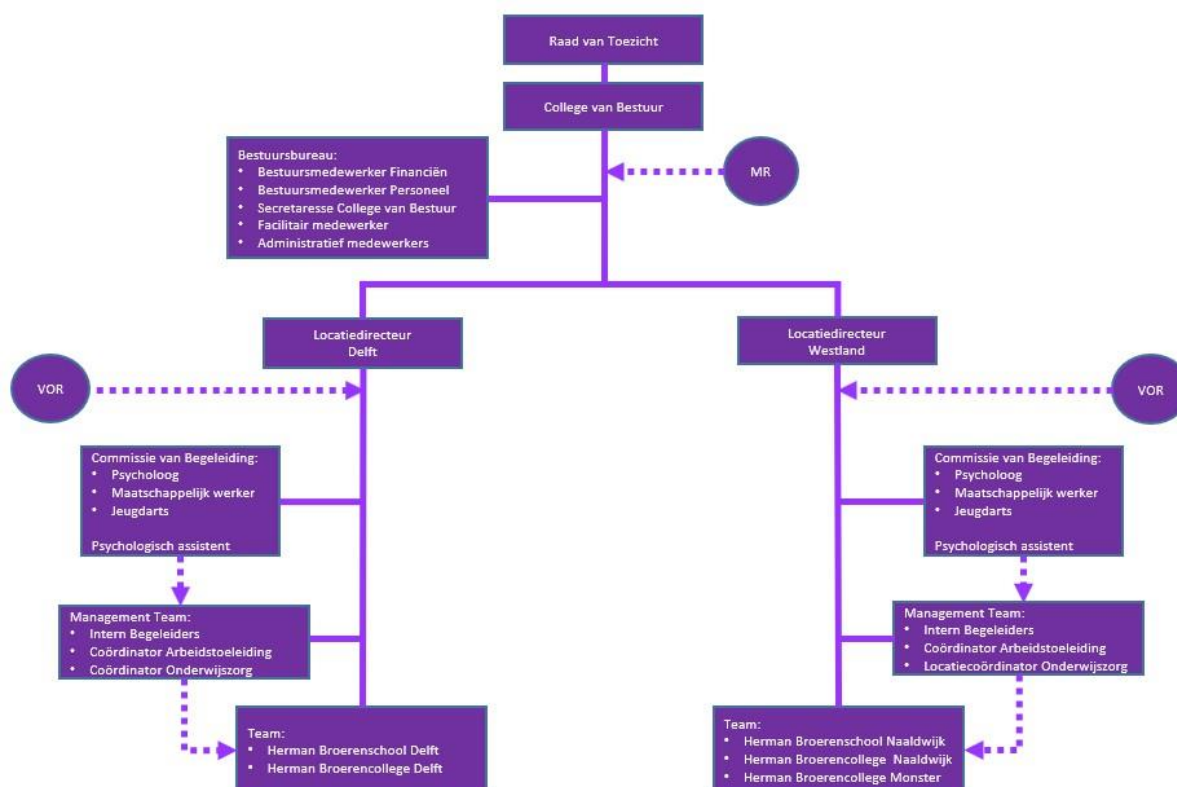
De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn scholen voor algemeen bijzonder onderwijs. De scholen gaan uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Het onderwijs is erop gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en vanuit daar een eigen inbreng kan ontwikkelen, met respect en begrip voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen.

4.4 Bestuur Herman Broerenstichting

De Herman Broerenstichting werd opgericht op 1 oktober 1970. Het huidige bestuursmodel is op 29 augustus 2012 van start gegaan. De Herman Broerenstichting wordt bestuurd door één bestuurder. In 2021 was dat de heer M.M.G. van Kesteren. De heer Van Kesteren heeft geen nevenfuncties. De bestuurder wordt tijdens het bestuursoverleg ondersteund door leden van het bestuursbureau. De vergaderingen zijn openbaar.

4.5 Organisatiestructuur

Het bestuur wordt benoemd door de Raad van Toezicht. Eén lid van de Raad van Toezicht wordt op voordracht van de medezeggenschapsraad benoemd. De overige leden van de Raad van Toezicht worden extern geworven. Het stichtingsbestuur (de bestuurder) is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de instandhouding van de scholen van de Herman Broerenstichting. De bestuurder stuurt de locatiedirecteuren aan. De schooldirecties zijn verantwoordelijk voor het onderwijskundig management en hebben een deelverantwoordelijkheid met betrekking tot het personeelsmanagement en het financieel management. De verdeling van taken is vastgelegd in het managementstatuut.

4.6 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur van de stichting. De Raad van Toezicht is werkgever van de bestuurder en heeft bovendien een klankbordfunctie voor de bestuurder.

De Raad van Toezicht bestond in 2021 uit vijf personen, waaronder een voorzitter en een gedelegeerd lid. Het gedelegeerd lid is belast met de financiële kant van het toezicht. De volgende personen hebben zitting in de Raad van Toezicht:

- Dhr. H.A. Ordeman, voorzitter vanaf 1 augustus 2021
- Dhr. A.J. Strooker, voorzitter tot 1 augustus 2021
- Mevr. I.R. Borgdorff, vicevoorzitter
- Dhr. G. Hardeman, gedelegeerd lid
- Dhr. F. van der Pal
- Dhr. A.L.M. Groen (vanaf 1 augustus 2021)

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar het jaarverslag van de Raad van Toezicht.

4.7 Code Goed Bestuur

De Raad van Toezicht en het College van Bestuur conformeren zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. De code dient als leidraad voor goed bestuur in het primair onderwijs. Er is gekozen voor een code waarin vooral de uitgangspunten voor goed bestuur centraal staan. De code roept op tot werken op basis van principes voor goed bestuur en vermijdt zoveel als mogelijk nieuwe plan- en regellast. Daarmee is er ruimte voor de onderwijsorganisaties voor een eigen wijze van invulling van die principes.

De Code Goed Bestuur is onderdeel van de governancestructuur van de Herman Broerenstichting en wordt jaarlijks besproken in overleggen van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

Er is in 2021 niet afgeweken van het bepaalde in de Code Goed Bestuur van de PO-Raad m.u.v. de maximale benoemingstermijn van de leden van de Raad van Toezicht. Voor één lid is de maximale benoemingstermijn vastgesteld op 10 jaar om daarmee voldoende ervaring binnen de Raad te kunnen waarborgen.

4.8 Medezeggenschap

De MR van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege wordt rechtstreeks door en uit de ouders/verzorgers en het personeel gekozen volgens de bepalingen van het MR-reglement. Een lid van de MR heeft zitting voor een periode van 4 jaar en kan zich maximaal één keer herkiesbaar stellen.

De MR bestaat uit 8 leden, waarvan 4 ouders: 2 vanuit locatie Delft en 2 vanuit locatie Westland.

Ook vanuit het personeel zijn er 4 vertegenwoordigers: van elke locatie 2, waarvan één het onderwijzend personeel en de ander het onderwijs ondersteunend personeel vertegenwoordigt.

De MR kwam in 2021 zes keer bijeen. Er werd onder meer gesproken over:

- Beleidsstuk 'Pedagogisch klimaat en omgaan met/voorkomen van agressie
- De gevolgen van het coronavirus voor medewerkers, leerlingen en ouders
- Tijdelijke invoering 4-daagse schoolweek locatie Delft i.v.m. corona
- Eigen SharePoint-site voor de MR
- Vakantierooster 2021-2022
- Vergaderrooster
- Jaarverslag MR 2020
- Jaarverantwoording 2020
- Uitslag en Plan van aanpak Risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) november 2020
- Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen
- Gedragscode verantwoord gebruik ICT en internet
- Rooster van aftreden MR
- Schoolgids en collegegids 2021-2022 Delft en Westland
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) door DUO
- Analyse verzuimcijfers 2020
- Functiebeschrijving Administratief medewerker Personeel
- Al of niet inzetten zelftesten voor leerlingen en/of personeel
- Bestuursformatieplan 2021-2022
- Arbo-beleidsplan
- Vergaderstructuur MR/deelraden
- Vacature MR onderwijs ondersteunend personeel Westland
- Werkverdelingsplan 2021-2022 locatie Delft en locatie Westland
- Jaarplan 2021-2022 Delft en Westland
- Schoolondersteuningsplan Delft en Westland
- Vacature Raad van Toezicht
- Stand van zaken m.b.t. het Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- Integriteitscode
- Bestuursjaarplan 2021-2022
- Vacature MR onderwijs ondersteunend personeel Delft
- Arbeidsmarkttoelage
- Vacature oudergeleding MR (OMR) Delft
- Samenwerking met 's Heeren Loo in Monster
- De resultaten van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) door DUO
- Functiebeschrijving bestuursmedewerker Financiën en bestuursmedewerker Personeel

- Protocol cameratoezicht
- Protocol rouwverwerking medewerkers
- Meerjarenbegroting 2022-2025
- Bestedingsplan bijzondere bekostiging voor het primair onderwijs voor de professionalisering van personeel en begeleiding van starters en schoolleiders voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023
- Consequenties modernisering Participatiefonds
- Shadow-beleid
- Plan besteding middelen NPO locatie Delft en locatie Westland
- Onderwijsassistent-C
- Verkenning mogelijkheden locatie in Vlaardingen
- Verandering structuur MR en MR-deelraden

De volgende onderwerpen zijn vaste punten op de MR-agenda:

- Informatie uit het bestuursoverleg
- Inscholingsprogramma
- Vacatureruimte en wervingsactiviteiten

Naast het structurele overleg met het bestuur vindt er op verzoek van de MR ook een overleg plaats met de locatiedirecteuren. Dit overleg vindt plaats in de deelraden met een frequentie van drie keer per schooljaar. Meer informatie over de werkzaamheden van de MR is terug te vinden in het jaarverslag van de MR op de website van de Herman Broerenstichting.

In september 2021 was de samenstelling van de MR als volgt:

Oudergeleding:

- Mevr. A. Berkel lid, oudergeleding Westland
- Mevr. G. Wils lid, oudergeleding Westland
- Mevr. R. Boerefijn lid, oudergeleding Delft
- Mevr. N. de Vette lid, oudergeleding Delft

Personeelsgeleding:

- Mevr. D. Sies-van Wees lid, personeelsgeleding onderwijs ondersteunend personeel Delft
- (vacature) lid, personeelsgeleding onderwijs ondersteunend personeel Westland
- Mevr. K. Steentjes voorzitter, personeelsgeleding onderwijzend personeel Westland
- Mevr. M. Visser lid, personeelsgeleding onderwijzend personeel Delft

4.9 Bestuursbureau

Om de organisatie goed te faciliteren, het bestuur te kunnen ondersteunen en zo de gestelde doelen te kunnen bereiken is gekozen voor een bestuursbureau onder leiding van de bestuurder. Het bestuursbureau is gevestigd op de eerste verdieping van het Herman Broerencollege in Delft.

De bezetting van het bestuursbureau was in 2021 als volgt:

- Bestuursmedewerker Financiën dhr. R. Kewal
- Bestuursmedewerker Personeel mevr. A. Kramer
- Secretaresse College van Bestuur mevr. A. van der Burg
- Facilitair medewerker dhr. J. Tetteroo
- Administratief medewerker bestuursbureau mevr. A. Middendorp (tot 1 november 2021)
- Administratief medewerker personeel mevr. J. Zuidgeest (vanaf 1 november 2021)
- Administratief medewerker mevr. E. van Heijst, mevr. K. Buijs, mevr. E. Jansen en vanaf 1 november 2021 mevr. A. Middendorp

4.10 Locaties en leerlingen

De Herman Broerenstichting kent twee locaties voor (Voortgezet) Speciaal Onderwijs:

- Locatie Delft
 - Herman Broerenschool, Borneostraat 2A, Delft
 - Herman Broerenschool, Clara van Sparwoudestraat 1, Delft
 - Herman Broerencollege, Clara van Sparwoudestraat 1, Delft

- Locatie Westland
 - Herman Broerenschool, Verhagenplein 9, Naaldwijk
 - Herman Broerencollege, Verhagenplein 9, Naaldwijk
 - Herman Broerenschool, Tuinlaan 20, Monster
 - Herman Broerencollege, Tuinlaan 20, Monster

Elke locatie heeft een locatiedirecteur die de algehele leiding heeft en verantwoording aflegt aan het bestuur over het totale functioneren van de locatie. De taken en bevoegdheden van de locatiedirecteuren zijn opgenomen in het managementstatuut.

Herman Broerenschool (SO)	locatie Delft						locatie Westland						Totaal
	ZML		EMB		SUBT	CUMI	ZML		EMB		SUBT	CUMI	
	<8	>8	<8	>8			<8	>8	<8	>8			
2021/2022	23	35	8	15	81	55	8	23	7	18	56	28	137
2020/2021	20	27	10	8	65	40	2	20	4	21	47	19	112
2019/2020	21	24	2	7	54	31	5	17	13	13	48	17	102
2018/2019	12	24	2	6	44	19	3	15	7	11	36	8	80
2017/2018	16	26	1	8	51	22	3	16	2	12	33	9	84

Herman Broerencollege (VSO)	locatie Delft				locatie Westland				Totaal
	ZML	EMB	SUBT	CUMI	ZML	EMB	SUBT	CUMI	
	2021/2022	58	10	68	31	68	19	87	
2020/2021	61	12	73	32	66	18	84	22	157
2019/2020	61	18	71	31	76	22	98	22	169
2018/2019	62	17	79	31	67	22	89	19	168
2017/2018	71	21	92	36	74	24	98	20	190

4.11 Vertrouwenspersoon

In overeenstemming met de klachtenregeling beschikt de Herman Broerenstichting over een vertrouwenspersoon die bij klachten functioneert als aanspreekpunt. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling tot een oplossing kan worden gekomen. De vertrouwenspersoon begeleidt degene met een klacht desgewenst bij de verdere procedure en verwijst in voorkomende gevallen naar andere instanties. Door het bestuur is Mevrouw N. Kik benoemd tot vertrouwenspersoon van de Herman Broerenstichting. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met 1801 (voorheen OnderwijsAdvies).

4.12 Klachten en klachtafhandeling

In 2021 is er bij de vertrouwenspersoon één klacht binnengekomen. De vertrouwenspersoon is uitgebreid in gesprek gegaan met de indiener van de klacht. De klacht is uiteindelijk niet doorgezet.

4.13 Stakeholders

- Leerlingen en ouders/verzorgers zijn de basis van ons bestaan. Voor hen geven we het onderwijs en alle overige processen komen hieruit voort.
- Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen levert ons per leerling de zo noodzakelijke bekostiging. We gaan integer en verantwoord om met deze publieke gelden. Ze worden intern verdeeld en gebruikt om de scholen draaiende te houden.
- Gemeenten zijn in onze regio belangrijke partners. Met hen geven we handen en voeten aan het lokale en regionale educatieve beleid.
- Toeleverende scholen en instellingen zijn een belangrijke partner die een aanzienlijk deel van de basis leggen voor de leerlingen waar wij mee verder gaan. Een goede overdracht en waar mogelijk afspraken over doorlopende leerlijnen zijn van groot belang voor de leerlingen.
- Scholen, instellingen en stagebedrijven waar onze leerlingen instromen zijn partijen waarmee we frequent overleg voeren om een soepele overgang mogelijk te maken. Terugkoppelen maakt het mogelijk om daar waar nodig ons eigen handelen bij te sturen.

- De samenwerkingsverbanden zijn partijen die met en voor ons zorgdragen voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen.
- Twee zorginstellingen zorgen ervoor dat in de onderwijszorggroepen zorgmedewerkers vanuit de Jeugdwet en de WLZ kunnen worden ingezet.
- Eigen medewerkers brengen kennis en ervaring in om de gewenste onderwijskwaliteit te kunnen leveren. Ze voeren het primaire proces (onderwijs) en de secundaire processen (ondersteuning) uit. Het is van groot belang verantwoord personeelsbeleid te voeren met het oog op welbevinden en gezondheid van de medewerkers.

4.14 Samenwerking

Er is een intensieve samenwerking met een zestal samenwerkingsverbanden in de regio en twee zorginstellingen voor verstandelijk en meervoudig gehandicapten.

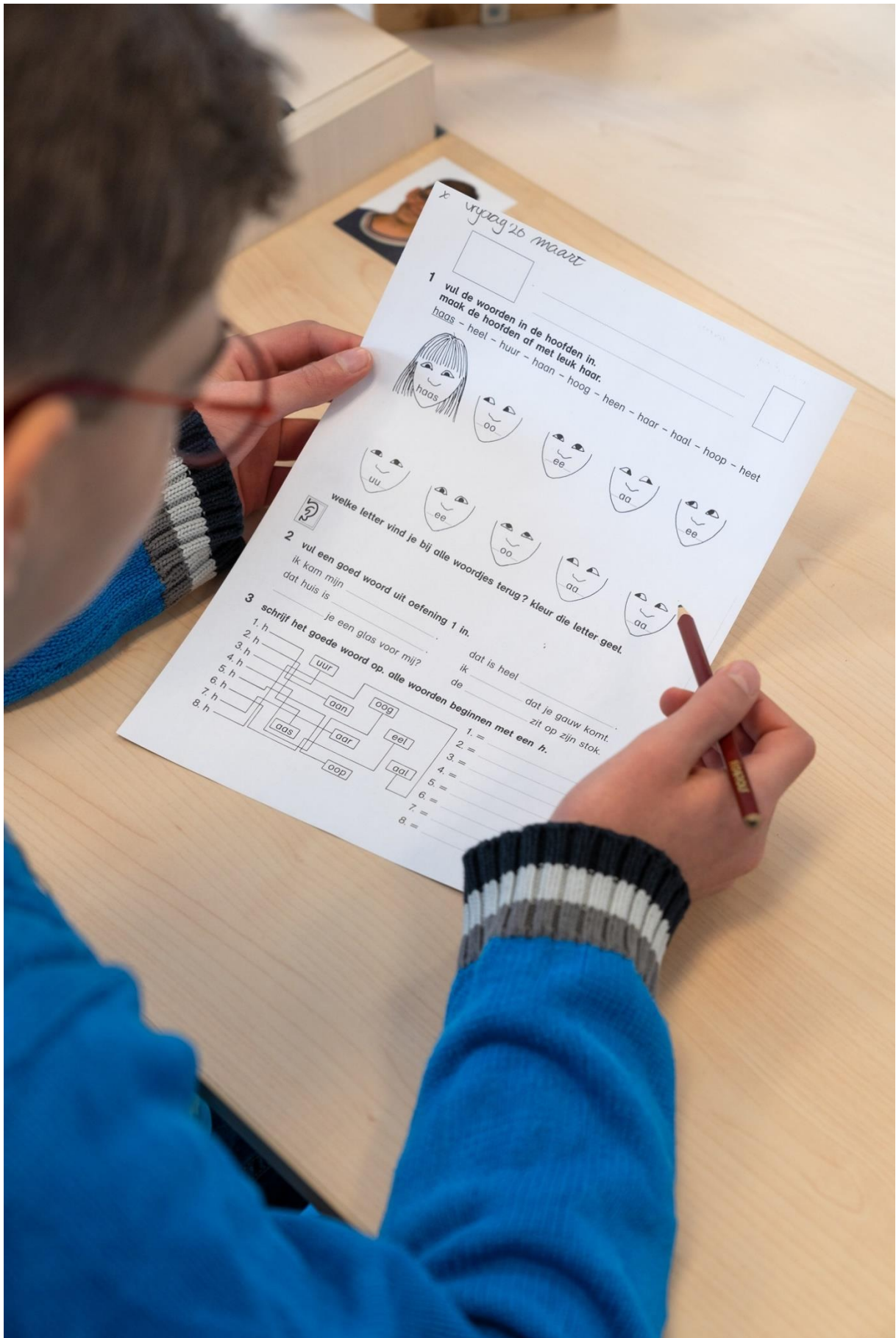
De Herman Broerenstichting is aangesloten bij de volgende samenwerkingsverbanden:

- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden (PO2802 SWV Delflanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het algemeen bestuur.
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden (VO2809 Delflanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het toezichthoudend bestuur.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (PO2803 SPOW). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het dagelijks bestuur.
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland (VO2808 SWVO Westland). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het dagelijks bestuur.
- Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (PO2815 SPPOH). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het algemeen bestuur.
- Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (VO2806 Haaglanden). De bestuurder van de Herman Broerenstichting is lid van het algemeen bestuur.

De Herman Broerenstichting werkt samen met twee zorginstellingen:

- Ipse de Bruggen
 - Op de locatie Westland is één zorgbegeleider vanuit Ipse de Bruggen werkzaam. Zij adviseert de leraren over zaken als de zintuigelijke informatieverwerking van onze leerlingen, de TEACCH-methode, signaleringsplannen, enz. Ook werkt zij met EMB-leerlingen om vaardigheden te trainen. De zorgbegeleider is ervoor om samen met de leraar te zorgen dat de EMB-leerlingen op school datgene krijgen aangeboden wat passend is bij hun ontwikkeling.
 - In de onderwijszorggroepen van de locatie Delft zijn zorgmedewerkers van Ipse de Bruggen werkzaam. Zij ondersteunen en begeleiden de EMB-leerlingen in deze groepen.
 - Sinds september 2020 is in de Herman Broerenschool aan de Borneostraat in Delft een KDC-groep (Kinder Dag Centrum) gevestigd. In deze groep worden de kinderen voorbereid op het onderwijs.
 - Voor de leerlingen van onze scholen in Delft is gespecialiseerde opvang na school mogelijk. Deze opvang vindt plaats buiten de school op zorglocatie De Boomhut.
- 's Heeren Loo
 - Sinds oktober 2016 werken het Herman Broerencollege en 's Heeren Loo samen in een tijdelijk gebouw op het terrein van het Westerhok in Monster. In dit gebouw zijn zowel de (V)SO-onderwijszorggroepen (voor EMB-leerlingen) van het Herman Broerencollege als dagbestedingsgroepen van 's Heeren Loo gehuisvest.
 - In de onderwijszorggroepen van de locatie Westland zijn zorgmedewerkers van 's Heeren Loo werkzaam. Zij ondersteunen en begeleiden de EMB-leerlingen in deze groepen.
 - Voor de leerlingen van het Herman Broerencollege Monster is vakantieopvang mogelijk. Deze opvang vindt plaats in onze school. Er wordt onderzocht of op woensdagmiddag ook opvang gerealiseerd kan worden.

5 Onderwijs en kwaliteit

5.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

De Herman Broerenstichting werkt op basis van het kwaliteitsrad dat samen met de KPC Groep is ontwikkeld. Aan het kwaliteitsrad ligt ten grondslag het INK-model. Het kwaliteitsrad is een verbeelding van het systeem van kwaliteit op onze scholen. Het rad symboliseert de beweging van het onderwijs. Kwaliteitszorg is een cyclisch proces met als doel integrale schoolontwikkeling. Het kwaliteitsrad is opgebouwd uit zeven tandwielen. Door aan een van de wielen te draaien, komen de andere wielen ook in beweging. De volgende tandwielen worden onderscheiden:

- Kwaliteit (PDCA) en Organisatiegedrag
- Belichten, richten, inrichten en verrichten
- Missie, visie en strategische doelen
- Opbrengstgericht werken (schoolniveau)
- Handelingsgericht werken (groepsniveau)
- Personeel
- Samenwerking

5.1.1 Organisatie

Om het onderwijs aan de specifieke doelgroep ZML en EMB zo goed mogelijk te kunnen organiseren, is er binnen elke locatie een managementteam. Het managementteam van de locatie Delft bestaat uit de locatiedirecteur, de intern begeleiders en de coördinator onderwijszorg. Het managementteam van de locatie Westland bestaat uit de locatiedirecteur, de intern begeleiders, de coördinator arbeidstoeleiding en de locatiecoördinator Herman Broerencollege Monster. Het managementteam zet alle inhoudelijke en organisatorische lijnen uit.

5.1.2 Het ontwikkelingsperspectief

Naast het managementteam heeft elke locatie een eigen Commissie van Begeleiding. De voorzitter van de Commissie van Begeleiding is de locatiedirecteur. Andere leden van de Commissie van Begeleiding zijn de psycholoog, de maatschappelijk werker en de jeugdarts. Op verzoek zijn ook de intern begeleider, de coördinator arbeidstoeleiding en/of leraren aanwezig bij de besprekingen. De Commissie van Begeleiding is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. Zij adviseert o.a. over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief. Daarnaast is deze commissie verantwoordelijk voor het multidisciplinair bespreken van leerlingen en toewijzen van extra ondersteuning.

In het ontwikkelingsperspectief staan de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces belemmeren en bevorderen.

5.1.3 Kerndoelen ZML

De leerlingen van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van OCW. Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken, gebruiken wij de ZML-leerlijnen van het Centrum Educatieve Dienst (CED). Voor de leerlingen in de onderwijszorggroepen maken we gebruik van de Plancius-leerlijnen. Hiermee willen we een optimale ontplooiing van de leerlingen bewerkstelligen om hen voor te bereiden op een actieve deelname aan de maatschappij op de gebieden wonen, werken, burgerschap en vrije tijd. Voor de leerlingen van het Herman Broerencollege bevorderen we bovendien dat zij uitstromen naar een voor hen passende plek. Dat kan variëren van een betaalde baan tot een beschermde belevingsgerichte omgeving.

5.1.4 Leerlingvolgsysteem

Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, wordt binnen de school met het leerlingvolgsysteem ParnasSys gewerkt. Met behulp van dit leerlingvolgsysteem worden de opbrengsten op leerlingniveau, groepsniveau, schoolniveau en bestuursniveau in kaart gebracht. ParnasSys biedt de mogelijkheid om de leerling integraal te volgen en daarbij planmatig, doelgericht en handelingsgericht te werken. Voor de ontwikkeling van de leerlingen is het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend en de uitgangspunten van het OPP worden gekoppeld aan ParnasSys. Er wordt in beeld gebracht of de leerling zich volgens verwachting ontwikkelt en of er aanpassingen in zijn/haar lesaanbod gemaakt dienen te worden. Ouders/verzorgers ontvangen een rapportage met een overzicht van de leerlijnen.

5.2 Onderwijsresultaten

5.2.1 Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerenschool

De uitstroommogelijkheden voor onze leerlingen in het SO zijn:

- Speciaal Onderwijs
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)
- Speciaal Basisonderwijs (SBO)
- Praktijk Onderwijs (PRO)
- Anders (zorg/behandeling, thuiszitter, buitenland, onbekend)

Uitstroom leerlingen Herman Broerenschool

Vorm van uitstroom	2020-2021 Locatie Delft	2020-2021 Locatie Westland	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland
Speciaal onderwijs	2	4	2	0
VSO dagbesteding arbeidsgericht	1	0	3	6
VSO dagbesteding activerend	4	0	0	1
VSO dagbesteding belevingsgericht	0	2	0	2
VSO dagbesteding arbeid/praktijkgericht	3	5	3	0
Speciaal basisonderwijs	1	0	0	0
Praktijkonderwijs	0	0	0	0
Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)	1	3	2	2
Totaal aantal uitstroom	12	14	10	11

Onderstaande tabel geeft aan wat de te verwachten uitstroombestemming was die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom was opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

	2020-2021 Locatie Delft	2020-2021 Locatie Westland	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	1	0	2	0
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	10	12	8	11
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	1	1	0	0
Onbekend	0	1	0	0
Totaal aantal uitstroom	12	14	10	11

5.2.2 Overzicht algemene opbrengsten Herman Broerencollege

De uitstroommogelijkheden van onze leerlingen in het VSO zijn:

- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)
- Praktijkonderwijs (PRO)
- Reguliere arbeidsplaats (al dan niet met een subsidie)
- Beschut werk/beschermde werkomgeving (sociale werkvoorziening)
- Dagbesteding (arbeidsgericht, activerend, belevingsgericht)
- Anders (zorg/behandeling, thuiszitter, buitenland, onbekend)

Uitstroom leerlingen Herman Broerencollege

Vorm van uitstroom	2020-2021 Locatie Delft	2020-2021 Locatie Westland	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland
VSO dagbesteding arbeidsgericht	0	0	0	1
VSO arbeid/praktijkgericht	1	1	2	0
Praktijkonderwijs	0	0	0	0
Middelbaar beroepsonderwijs niveau 1	1	1	1	0
Reguliere arbeidsplaats al dan niet met een subsidie	1	1	2	0
Beschut werk/beschermde werkomgeving	2	0	2	5

Vorm van uitstroom	2020-2021 Locatie Delft	2020-2021 Locatie Westland	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland
Dagbesteding arbeidsgericht	5	5	5	12
Dagbesteding activerend	8	3	7	9
Dagbesteding belevingsgericht	0	1	0	0
Anders (andere school, zorginstelling, verhuisd, onbekend)	0	4	0	2
Totaal aantal uitstroom	18	16	19	29

Onderstaande tabel geeft aan wat de te verwachten uitstroombestemming was, die twee jaar voorafgaand aan het moment van uitstroom was opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

	2020-2021 Locatie Delft	2020-2021 Locatie Westland	2019-2020 Locatie Delft	2019-2020 Locatie Westland
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	2	3	4	2
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	14	10	14	25
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	2	2	1	1
Onbekend	0	1	0	1
Totaal aantal uitstroom	18	16	19	29

5.2.3 Opbrengsten certificaten Scholing Voor Arbeid

Het Herman Broerencollege biedt met SVA doelgerichte ondersteuning bij het toeleiden van leerlingen naar de arbeidsmarkt. De cursussen zijn branchegericht en erkend.

Wij bieden de volgende cursussen aan:

- Schoonmaken in de groothuishouding
- Werken in de keuken
- Winkelmedewerker
- Werken in de plantenteelt
- Werken in het groen
- Werken in de tomatenteelt

Daarnaast bieden wij in samenwerking met Verkeersschool van Buuren de opleiding aan voor het behalen van het certificaat Heftruckchauffeur.

Onderstaande tabel geeft aan welke en hoeveel certificaten behaald zijn.

	2021 Locatie Delft	2021 Locatie Westland	2020 Locatie Delft	2020 Locatie Westland
Schoonmaken in de groothuishouding	2	0	0	0
Werken in de keuken	2	0	0	0
Werken in de keuken - 2	0	0	1	0
Winkelmedewerker	3	0	0	0
Werken in de plantenteelt	0	0	0	0
Werken in het groen	0	2	2	0
Werken in de tomatenteelt	0	1	0	0
Heftruckopleiding	0	3	0	1

5.2.4 Tevredenheidsonderzoeken: leerlingen

In het kader van het kwaliteitsbeleid van de Herman Broerinstichting hebben we in mei 2021 een tevredenheidsonderzoek gehouden onder onze leerlingen van het Herman Broerencollege. We hebben hierbij gebruikgemaakt van Qschool dat speciaal door B&T is ontwikkeld voor de ZML-leerlingen.

Locatie Delft:

94% van de leerlingen uit de reguliere VSO-groepen en de twee oudste groepen van het SO hebben de vragenlijst beantwoord.

Locatie Westland:

86,5% van de leerlingen uit de reguliere VSO-groepen hebben de vragenlijst beantwoord.

Schoolklimaat en onderwijsleerproces:

In totaal zijn er 11 vragen. De maximale score per vraag is 4,0.

De hoogste scores locatie Delft:

- Heb je vrienden op school? (score 3,7)
- Vertelt de juf duidelijk dat je iets goed hebt gedaan? (score 3,7)
- Ben je blij met de uitleg van je juf? (score 3,6)
- Helpt de juf jou goed als je iets vraagt? (score 3,6)

De hoogste scores locatie Westland:

- Heb je vrienden op school? (score 3,8)
- Is je juf aardig? (score 3,8)
- Vertelt de juf duidelijk dat je iets goed hebt gedaan? (score 3,8)

Sociale veiligheid:

Ook bij de meting van de sociale veiligheid geldt: hoe hoger de score, hoe positiever de sociale veiligheid wordt ervaren. In totaal zijn er 5 vragen. De maximale score per vraag is 4,0.

De hoogste scores locatie Delft (maximale score is 4,0):

- Ik ben via internet gepest door andere leerlingen van school (score 3,4:)
N.B.: Deze hoge score houdt dus in dat dit bijna niet voorkomt bij onze leerlingen.
- Andere leerlingen op deze school doen mij expres pijn (score 3,4)
N.B.: Deze hoge score houdt dus in dat dit bijna niet voorkomt bij onze leerlingen.
- De 3 overige items (Ik word gepest, ik ben bang voor andere leerlingen en andere leerlingen doen expres gemeen tegen mij) krijgen een score van 3,3.

Doordat alle scores tussen de 3 en 4 liggen, kan gesteld worden dat de sociale veiligheid gemiddeld als positief wordt ervaren.

De hoogste scores locatie Westland (maximale score is 4,0):

- Andere leerlingen op deze school doen mij expres pijn (score 3,6)
N.B.: Deze hoge score houdt dus in dat dit bijna niet voorkomt bij onze leerlingen.
- De 4 overige items (Ik word gepest, ik ben via internet gepest, ik ben bang voor andere leerlingen en andere leerlingen doen expres gemeen tegen mij) krijgen een score van 3,4.

Doordat alle scores tussen de 3 en 4 liggen, kan gesteld worden dat de leerlingen zich in voldoende mate veilig voelen op school.

Volgens artikel 5a van de Wet op de expertisecentra draagt het bevoegd gezag onder andere zorg voor veiligheid op school door het monitoren van de veiligheid van leerlingen op school met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft. Om een goed beeld te geven van de situatie op school is het van belang dat er een gestandaardiseerd instrument gebruikt wordt, dat tenminste één keer per schooljaar onder een representatief deel van de leerlingen wordt afgenomen. Het hiervoor genoemde tevredenheidsonderzoek voldoet aan al deze eisen. Dit onderzoek wordt dan ook jaarlijks herhaald.

5.3 Inspectie

In 2021 heeft geen inspectiebezoek plaatsgevonden. Het laatste inspectiebezoek dateert van april 2019 waarbij het vierjaarlijks onderzoek heeft plaatsgevonden. Het volledige rapport is te downloaden via onze website.

5.4 Passend onderwijs

Realisatie van het beleid in het kader van passend onderwijs

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn scholen voor ZML- en EMB-leerlingen. Vanuit de lumpsum ontvangen wij hiervoor middelen. Deze middelen worden zodanig ingezet dat al onze leerlingen onderwijs krijgen dat voor hen bestemd is. In de hoofdstukken 4 en 6 is de besteding van deze middelen nader uitgewerkt. Vanuit de samenwerkingsverbanden ontvangen wij extra middelen. Deze zijn uitgegeven aan extra uren voor intern begeleiders en onderwijsassistenten en er zijn ook methodes aangeschaft. Deze zaken hebben bijgedragen aan het kunnen geven van passend onderwijs aan onze leerlingen. Arrangementen voor specifieke leerlingen worden besteed zoals beschreven in betreffende extra ondersteuningsaanvragen.

Verder zorgen wij in samenspraak met onze stakeholders, waaronder de samenwerkingsverbanden, de gemeenten en de zorginstellingen dat er in onze regio een dekkend netwerk ontstaat voor passend onderwijs aan leerlingen met een beperking.

5.5 Nationaal Programma Onderwijs

Door de locatie Delft en de locatie Westland is een 'Plan besteding middelen Nationaal Programma Onderwijs' gemaakt. In de plannen is een probleem- en behoefteanalyse (schoolscan) opgenomen op basis waarvan de scholen een beredeneerde en onderbouwde keuze voor passende maatregelen hebben gemaakt. De analyse richt zich op drie domeinen:

- Vakspecifieke kennis en vaardigheden;
- Vakoverstijgende kennis en vaardigheden;
- Praktijkvorming.

Locatie Delft heeft gekozen de te besteden middelen van € 231.918 te gebruiken voor de volgende interventies:

- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen (C) € 114.375
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen (D) € 50.448
- Ouderbetrokkenheid en digitale technologie (F) € 50.448

Locatie Westland heeft gekozen de te besteden middelen van € 204.548 te gebruiken voor de volgende interventies:

- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren (B) € 9.250
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen (C) € 123.548
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning (E) € 60.000
- Ouderbetrokkenheid en digitale technologie (F) € 21.000

De plannen zijn gemaakt door de managementteams van de locaties, waarna ze besproken zijn in de teams en in de deelraden van de MR. Hierdoor zijn ook ouders betrokken geweest bij het plan besteding middelen. De MR-deelraad Delft heeft op 23 november 2021 ingestemd met het plan besteding middelen. Op 9 december 2021 heeft de MR-deelraad Westland met het plan ingestemd. Beide plannen zijn door het bestuur vastgesteld op 18 januari 2022.

Voor de (extra) inzet van personeel en ondersteuning zal voornamelijk gebruik worden gemaakt van uitbreiding 'uren personeel in eigen dienst'. Voor de inhuur van 'personeel niet in loondienst' zal 1% van de middelen worden ingezet

In 2021 is nog geen uitvoering gegeven aan het Plan besteding middelen Nationaal Programma Onderwijs.

5.6 Beleidsvoornemens

Jaarlijks wordt door elke locatie een jaarplan opgesteld. Hierin zijn de beleidsvoornemens concreet uitgewerkt, gebaseerd op het schoolplan. Daarbij is rekening gehouden met resultaten uit voorgaande jaren o.a. op het gebied van onderwijsontwikkeling en leerlingenuitbrengsten. De verantwoording van de behaalde resultaten wordt beschreven in de evaluatie van het jaarplan, waarna het nieuwe jaarplan kan worden opgesteld. Het jaarplan dient de instemming te krijgen van de medezeggenschapsraad en wordt vastgesteld door het bestuur. Gedurende het schooljaar staan er werkoverleggen tussen de bestuurder en de locatiedirecteuren ingepland. Vast onderdeel van het werkoverleg is de evaluatie van het jaarplan, waarbij de locatiedirecteur verantwoording aflegt aan de bestuurder over het gevoerde onderwijsbeleid.

5.6.1 Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Delft

De beleidsvoornemens worden beschreven in een jaarplan wat een schooljaar omvat. Van de in het jaarplan 2020/2021 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons onderwijsbeleid. Als gevolg van de coronapandemie zijn minder doelen behaald.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
Dit doel is niet behaald.
- Het veiligheidsbeleid wordt geïmplementeerd.
Dit doel is behaald.
- De methode 'Werken aan' voor leerlingen met het uitstroomprofiel Arbeid VSO wordt geïmplementeerd.
Dit doel is niet behaald.
- Er is een goed werkend systeem voor kwaliteitszorg en handelingsgericht werken dat uitgaat van de PDCA-cyclus. Dit systeem wordt beschreven in het document 'Kwaliteitszorg'.
Dit doel is niet behaald.
- Ouders hebben voldoende beeld van de talenten en beperkingen van hun kind en werken mee aan de met de school afgestemde doelen thuis.
Dit doel is niet behaald.
- Teamleden leren communiceren en handelen naar het ontwikkelingsniveau van de leerling.
Dit doel is gedeeltelijk behaald: Er heeft één scholingsbijeenkomst plaatsgevonden. De overige bijeenkomsten worden gehouden in het schooljaar 2021/2022.
- De leraar zorgt voor een heldere uitleg van de leerstof m.b.v. de methodiek Teach Like a Champion.
Dit doel is gedeeltelijk behaald: Niet alle geplande bijeenkomsten hebben kunnen plaatsvinden; wel is de intervisie georganiseerd. De overige bijeenkomsten worden verplaatst naar het schooljaar 2021/2022.
- Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van de individuele leerlingen.
Dit doel is gedeeltelijk behaald.

In het jaarplan 2021/2022 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020/2021 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
- De methode 'Werken aan' Rekenen, Nederlands en Stage en loopbaan wordt geïmplementeerd voor leerlingen met het uitstroomprofiel Arbeid VSO.
- Voor de leergebieden mondelinge taal, leren-leren/VDA en spelontwikkeling worden de doelen herijkt en vastgesteld.
- Er is een goed werkend systeem voor kwaliteitszorg en handelingsgericht werken dat uitgaat van de PDCA-cyclus. Dit systeem wordt beschreven in het document 'Kwaliteitszorg'.
- Ouders hebben voldoende beeld van de talenten en beperkingen van hun kind en werken mee aan de met de school afgestemde doelen thuis.
- Teamleden leren communiceren en handelen naar het ontwikkelingsniveau van de leerling.
- De leraar zorgt voor een heldere uitleg van de leerstof m.b.v. de methodiek Teach Like a Champion.
- Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van de individuele leerlingen.
- Opstellen van een document m.b.t. afspraken omtrent het doel, de planning, het gebruik, het analyseren en evalueren van de opbrengsten uit de CITO ZMLK-toetsen.

5.6.2 Realisatie van de beleidsvoornemens locatie Westland

De beleidsvoornemens worden beschreven in een jaarplan wat een schooljaar omvat. Van de in het jaarplan 2020/2021 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons onderwijsbeleid. Als gevolg van de coronapandemie zijn minder doelen behaald.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
Dit doel is niet behaald.
- De school hanteert een voor iedereen duidelijk agressiebeleid.
Dit doel is gedeeltelijk behaald. De resterende subdoelen worden meegenomen naar het jaarplan 2021/2022.
- Op onze school zijn ouders goed betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.

Dit doel is gedeeltelijk behaald. De resterende subdoelen worden meegenomen naar het jaarplan 2021/2022.

- Het gebouw is passend voor het onderwijs dat we bieden en ons motto "Leren moet je doen!" is duidelijk zichtbaar aan en in het gebouw.

Dit doel is niet behaald.

- De school heeft een systematische kwaliteitszorg.

Dit doel is gedeeltelijk behaald. De resterende subdoelen worden meegenomen naar het jaarplan 2021/2022.

- De school onderzoekt de mogelijkheden om de lestijd binnen het SO te verkorten.

Dit doel is niet behaald.

- Bepalen van een vastgesteld aanbod voor de vakgebieden naast de vijf hoofdgebieden.

Dit doel is gedeeltelijk behaald. De resterende subdoelen worden meegenomen naar het jaarplan 2021/2022.

In het jaarplan 2021/2022 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2020/2021 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Evaluatie van de onderwijskwaliteit d.m.v. de zelfevaluatie.
- De school hanteert een voor iedereen duidelijk agressiebeleid.
- Het pestprotocol sluit aan bij het agressiebeleid.
- Op onze school zijn ouders goed betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.
- Het gebouw is passend voor het onderwijs dat we bieden en ons motto "Leren moet je doen!" is duidelijk zichtbaar aan en in het gebouw.
- De school heeft een systematische kwaliteitszorg.
- De school onderzoekt de mogelijkheden om de lestijd binnen het SO te verkorten.
- Bepalen van een vastgesteld aanbod voor de vakgebieden naast de vijf hoofdgebieden.
- De werkdruk van de locatiedirecteur en intern begeleiders wordt verminderd.
- Teamleden krijgen inzicht in eigen en andermans voorkeuren wat betreft communicatie en gedrag en bekwamen zich in het geven en ontvangen van feedback.

6 Personeel en professionalisering

6.1 Strategisch personeelsbeleid

De kwaliteit van het onderwijs hangt rechtstreeks samen met de kwaliteit van het personeel. Het strategisch personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie van de Herman Broerenstichting, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling van medewerkers. Het is gericht op verwezenlijking van de ambities zoals die verwoord zijn in het strategisch beleidsplan. Met onze strategische doelstellingen, vertaald in de school- en jaarplannen van de locaties, dagen we medewerkers uit om hun professionaliteit in te zetten. In het personeelsbeleid zorgen bestuur, directie en management voor de personele randvoorwaarden die nodig zijn om de doelen te kunnen behalen.

Het personeelsbeleid wordt bovenschools opgesteld op basis van het strategisch beleidsplan, de school- en jaarplannen, overleggen met de locatiedirecteuren, externe ontwikkelingen, uitkomsten van o.a. het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de verzuimanalyse en evaluaties van het beleid. Binnen het bestuursoverleg wordt met de directie afgestemd hoe we het personeelsbeleid implementeren, monitoren en evalueren. Inbreng van de medewerkers bij het opstellen van het beleid gebeurt o.a. door overleg met de medezeggenschapsraad, het formeren van werkgroepen en evaluaties van het bestaande beleid.

Binnen de locaties geeft de locatiedirecteur invulling aan het personeelsbeleid voor de medewerkers.

In de jaarlijkse overleggen die de bestuurder heeft met de verschillende teams wordt met het personeel de dialoog gevoerd over het strategisch personeelsbeleid.

Samen met de directie stellen medewerkers vast hoe ze de strategische doelen binnen hun professionele ruimte kunnen bereiken. Zo worden inzet, kennis en bekwaamheden van de medewerkers afgestemd op de doelstellingen van de locaties. Medewerkers ervaren en nemen zo verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en voor de ontwikkeling van de organisatie en leerlingen. Bestuur, directie en management verbinden zo de ambities van de locaties aan de loopbaanontwikkeling van de medewerkers. De Herman Broerenstichting streeft via een strategisch personeelsbeleid naar samenhang tussen:

- de doelen van de locaties en de ontwikkeling van de individuele medewerker,
- de koersuitspraak 'Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen' en
- de personeelsmanagementinstrumenten die we inzetten.

6.2 Opbouw personeelsbestand

Op 31 december 2021 werkten 123 medewerkers bij de Herman Broerenstichting met een vaste of tijdelijke aanstelling. Hieronder treft u een specificatie naar leeftijdscategorie en vrouw/man-verdeling.

Personeelssterkte per leeftijdscategorie.

	Totaal	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	>65 jr
Aantal	123	4	10	19	18	16	16	12	14	13	1
FTE	88,02	3,48	8,00	12,31	12,77	10,15	12,55	9,12	9,19	9,99	0,46

Personeelssterkte in vrouw/man

Geslacht	Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	103 (69,55 FTE)	7	96
Man	20 (18,47 FTE)	7	13

Bij de Herman Broerenstichting is van het totale personeelsbestand 84% vrouw en 16% man.

De verdeling in de categorie directie is 50% vrouw en 50% man.

Personeelssterkte per functiegroep

Schaal	Functie	Aantal	Totaal FTE	Fulltime	Parttime
L10	Leraar L10	0	0	0	0
L11	Leraar L11	49	34,77	5	44
L11	Vakleraar bewegingsonderwijs	2	1,55	0	2
L12	Leraar L12	7	5,88	2	5
D13	Locatiedirecteur	2	2,05	1	1
0002	Assistent facilitair medewerker	0	0	0	0
0004	Onderwijsassistent A	12	7,38	0	12
0005	Onderwijsassistent B	35	23,65	0	35
0005	Administratief medewerker B	3	1,81	0	3
0005	Facilitair medewerker	1	1,18	1	0
0006	Administratief medewerker Personeel	1	0,80	0	1
0006	Administratief medewerker C	1	0,90	0	1
0006	Psychologisch assistent	1	0,75	0	1
0008	Secretaresse College van Bestuur	1	1,00	1	0
0009	Logopedist	2	1,20	0	2
0009	Maatschappelijk werker	2	1,20	0	2
0011	Bestuursmedewerker Financiën	1	1,10	1	0
0011	Bestuursmedewerker Personeel	1	1,00	1	0
0011	Psycholoog	1	0,80	0	1
B3	Bestuurder	1	1	1	0

In 2021 zijn de volgende wijzigingen in het functieboek doorgevoerd:

- Staffunctionaris Beleid en Advies vervangen door Bestuursmedewerker Financiën en bestuursmedewerker Personeel.
- Stafmedewerker B vervangen door administratief medewerker Personeel.
- Administratief medewerker C toegevoegd.
- Leraarondersteuner verwijderd.

6.2.1 Detacheringen

Voor tijdelijke invulling van openstaande vacatures hebben wij in 2021 via detacheringsbureaus gebruikgemaakt van de inhuur van leraren. In de maand januari is 1 leraar via een detacheringsbureau ingehuurd (0,6 fte) en in de periode van augustus t/m december 2021 is 1 leraar (1.0 fte) ingehuurd via een detacheringsbureau.

Vanuit de Herman Broerenstichting zijn twee leraren (0,79 fte) als ambulante ondersteuner ingezet voor de samenwerkingsverbanden PO Westland en VO Westland. Met ingang van 1 augustus 2021 heeft 1 leraar ontslag ingediend (0,46 fte). Zij is in overleg met het samenwerkingsverband niet vervangen.

Vanuit Ipse de Bruggen is één zorgbegeleider werkzaam op de locatie Westland. Verder zijn er vanuit Ipse de Bruggen op de locatie Delft zeven zorgmedewerkers werkzaam in de onderwijszorggroepen. De zorgbegeleider wordt bekostigd uit de reguliere middelen. De zorgmedewerkers worden bekostigd vanuit de zorgindicatie van de leerlingen. Dit kan zijn vanuit de Jeugdwet of de Wlz (Wet langdurige zorg).

Vanuit 's Heeren Loo zijn acht zorgmedewerkers werkzaam op de locaties in het Westland. De zorgmedewerkers worden bekostigd vanuit de zorgindicatie van de leerlingen. Dit kan zijn vanuit de Jeugdwet of de Wlz.

6.3 Bestuursformatieplan en werkgelegenheidsgarantie

In 2021 heeft de MR instemming verleend aan het bestuursformatieplan. Het bestuursformatieplan beschrijft hoe de middelen bovenscholings dan wel aan de scholen worden toebedeeld. Bij de toekenning van de financiële middelen wordt rekening gehouden met de schoolkenmerken, zoals het aantal SO- en VSO-leerlingen, het aantal EMB-leerlingen, de leeftijd van de zeer jonge leerlingen en het aantal CUMI-leerlingen. De toekenning van de lumpsum vindt plaats op stichtingsniveau. De beschikbare formatie is per school (BRIN-

nummer) vastgesteld, waarbij de verhouding tussen het aantal leerlingen en leraren per school is verantwoord.

Na instemming van de MR is de stichting eind 2011 overgegaan van ontslagbeleid naar werkgelegenheidsbeleid. In 2012 is Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) gevoerd om het sociaal statuut vast te stellen. In 2021 heeft geen DGO plaatsgevonden.

6.4 Beleid inzake uitkeringen en ontslag

Het bestuur van de Herman Broerenstichting houdt zich aan de wettelijke regels en de geldende CAO bij ontslag. Voor de medewerkers van de Herman Broerenstichting is de regeling 'Werkgelegenheidsbeleid conform CAO PO' van toepassing.

Benoemingen voor bepaalde tijd worden aangegaan op basis van de ontslaggronden, genoemd in het reglement van het Participatiefonds.

Voor de in de CAO genoemde ontslaggronden wordt per ontslagsituatie bepaald op welke wijze ontslag volgt. Bij casussen waarbij functioneren een rol speelt, wordt maatwerk geleverd om ontslag wegens disfunctioneren te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het inzetten van een (externe) coach, een verkort loopbaantraject, een belastbaarheidsonderzoek en het inzetten van een gericht verbetertraject.

Indien er sprake is van ontslag op basis van disfunctioneren, wordt bij de dossieropbouw rekening gehouden met de in het reglement van het Participatiefonds genoemde inspanningsverplichting van de werkgever.

Tevens wordt de 'onthefing herbenoemingsverplichting eigen wachtgelder' door de medewerkers ondertekend. Voor een herbenoemingsverplichting bij uitkeringsgerechtigde ex-werknemers wordt per vacature voldaan aan de in artikel 132 van de Wet op de expertisecentra (WEC) genoemde verplichting.

In 2021 is er geen sprake van uitstroom op grond van disfunctioneren.

Bij alle ontslagen, ook indien een medewerker ontslag op eigen verzoek indient, wordt altijd een vergoedingsverzoek bij het Participatiefonds ingediend. De tot nu toe ingediende vergoedingsverzoeken zijn door het Participatiefonds toegewezen.

6.3 De belangrijkste ontwikkelingen bij de Herman Broerenstichting

6.3.1 In- en uitstroom

In 2021 was de instroom 12,11 fte en de uitstroom 9,2 fte. Ter vergelijking: in 2020 was de instroom 11,77 fte en de uitstroom 8,7 fte.

	Aantal medewerkers	fte
Instroom	18	12,11
Uitstroom: eigen verzoek	13	8,2
Uitstroom: afloop vervanging	0	0
Uitstroom: pensioenleeftijd	1	1,0
Uitstroom: arbeidsongeschiktheid	0	0

6.3.2 Ziekteverzuim

	VERZUIMPERCENTAGE			MELDINGSFREQUENTIE			NUL-VERZUIMERS		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
HBS totaal	6,96%	5,10%	6,79%	1,49	1,09	1,26	34,82%	43,41%	37,23%
Landelijk OP	6,7%	6,4%	nbn*	1,2	1,0	nbn*	46%	48%	nbn*
OP	7,51%	6,01%	7,62%	1,39	1,04	1,25	36,21%	45,90%	32,84%
Landelijk OOP	6,8%	6,8%	nbn*	1,4	1,1	nbn*	44%	49%	nbn*
OOP	7,00%	4,58%	6,72%	1,62	1,19	1,38	32,26%	38,71%	37,50%

* nbn = nog niet bekend

De norm voor het ziekteverzuimpercentage is vastgesteld op dezelfde hoogte als de landelijke cijfers. Het streven is een verzuimpercentage op of onder de landelijke cijfers.

Voor beide functiecategorieën (onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel) zijn het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie ten opzichte van 2020 toegenomen. De stijging van het ziekteverzuim en de meldingsfrequentie wordt met name veroorzaakt door verzuim ten gevolge van de in 2021 geldende coronamaatregelen. Ook was er ten opzichte van 2020 in 2021 meer langdurig verzuim.

De verzuimbegeleiding wordt uitgevoerd volgens het eigen-regie-model. De Herman Broerenstichting wordt hierbij ondersteund door de ArboUnie. Maandelijks vindt het spreekuur van de bedrijfsarts op locatie of digitaal plaats. Aansluitend aan het spreekuur wordt sociaal-medisch overleg gevoerd tussen de locatiedirecteuren, de bedrijfsarts en de bestuursmedewerker Personeel, waarin de terugkoppelingen van het spreekuur en de adviezen met betrekking tot de ziekteverzuimbegeleiding worden besproken.

6.3.3 CAO PO

De sociale partners zijn een structurele generieke loonsverhoging overeengekomen van 2,25 % met ingang van 1 januari 2021. Dit geldt voor alle medewerkers in het primair onderwijs en deze is met terugwerkende kracht uitbetaald. De loonsverhoging werkt door in de bovenwettelijke sociale zekerheid. In december 2021 is de eindejaarsuitkering eenmalig verhoogd van 6,3% naar 6,5%.

6.3.4 Coronacrisis

2021 heeft in het teken gestaan van de coronapandemie. Door alle maatregelen zijn de scholen tweemaal tijdelijk gesloten en volgden de leerlingen een vorm van thuisonderwijs en/of konden per halve groep (in verband met de 1,5 meter afstand houden) fysiek onderwijs op school volgen. Ook tijdens een quarantaine in verband met een coronabesmetting in de groep hebben de leerlingen een vorm van thuisonderwijs aangeboden gekregen. Gedurende de lockdown-periodes is noodopvang georganiseerd voor de meest kwetsbare leerlingen en leerlingen van wie een ouder werkzaam is in een cruciaal beroep.

Door organisatorische bezettingsproblemen heeft een aantal groepen tijdelijk geen fysiek onderwijs kunnen volgen. Zij hebben een vorm van thuisonderwijs aangeboden gekregen. De locatie Delft heeft tijdelijk, met instemming van de MR, een 4-daagse schoolweek georganiseerd. De personele bezetting werd met name bemoeilijkt door de thuisblijfgeregels voor personeel in verband met coronagerelateerde klachten van het teamlid of van huisgenoten, wachten op de test en testuitslag en de quarantaineregels.

De coronamaatregelen zijn binnen de locaties vastgelegd in protocollen voor team, ouders/verzorgers en leerlingen. De bestuursmedewerker Personeel is bovenscholings aanspreekpunt voor teamleden en ouders/verzorgers met betrekking tot coronavragen, besmettingen, het uitgeven van voorrangverklaringen voor het testen en overige coronazaken.

De medewerkers van het bestuursbureau en onderwijs ondersteunend personeel zonder lesgebonden taken hebben een langere periode vanuit huis gewerkt. De aan de groepen gebonden teamleden hebben daar waar mogelijk thuis gewerkt, maar waren voor de noodopvang op locatie aanwezig.

6.3.5 Lerarentekort

Ook binnen de Herman Broerenstichting is het tekort aan leraren op de arbeidsmarkt merkbaar en blijven vacatures langer openstaan. Gezien het natuurlijke verloop binnen onze organisatie krijgen nieuwe medewerkers een tijdelijke benoeming, die bij goed functioneren kan worden omgezet in een vast dienstverband. Nieuwe medewerkers krijgen een op maat gemaakt begeleidingsplan aangeboden en volgen de eerste twee jaar van de benoeming een gericht inscholingsprogramma. Zo kunnen we personeelsleden aan ons binden en aantrekkelijker zijn voor potentiële medewerkers.

Om de komende jaren een goede personele bezetting te kunnen blijven waarborgen, is in 2020 in samenwerking met de LOI Hogeschool gestart met een pabo-traject voor onderwijsassistenten mbo 4; zie verder paragraaf 6.5.4.

6.3.6 Inzet extra middelen werkdrukverlaging

In de teams van de locatie Delft en locatie Westland is gesproken over de besteding van de gelden die ter beschikking zijn gesteld ten behoeve van de werkdrukverlaging. De voorstellen waarover consensus was, zijn vastgelegd in een document. De MR heeft instemming verleend aan de plannen van de locaties voor de besteding van de extra middelen werkdrukverlaging. Hieronder volgt per locatie de verantwoording.

Locatie Delft

Het te besteden bedrag voor de locatie Delft op basis van leerlingaantallen per 1-10-2019 voor schooljaar 2020/2021 bedraagt € 64.867; daarvan heeft 7/12 betrekking op 2021, wat neerkomt op € 37.839. Het te besteden bedrag voor de locatie Delft op basis van leerlingaantallen per 1-10-2020 voor schooljaar 2021/2022 bedraagt € 69.767; daarvan heeft 5/12 betrekking op 2021, wat neerkomt op € 29.070. Daarnaast is er in 2020

een bedrag van € 15.121 voor werkdrukmiddelen niet uitgegeven. Dat mocht nog extra worden besteed in 2021. In totaal dus € 82.030 voor kalenderjaar 2021.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 29.067	De werkdrukverlagingsgelden zijn ingezet voor de uitbreiding van de werktijdfactor voor de onderwijsassistenten die dat graag wilden. Daarbij is in beginsel uitgegaan van een half uur per werkzame dag. De extra tijd wordt gebruikt om de leraren meer te kunnen ondersteunen teneinde de werkdruk effectief te verminderen.
Materieel	8.457	Er is een tweede schoolbus, waardoor het een stuk eenvoudiger is geworden om met leerlingen op excursie te gaan. Doordat het organiseren van een excursie eenvoudiger is geworden, heeft dit een positief effect op de werkdruk en het werkplezier.
Materieel	247	Piepers voor alle collega's, zodat er snel geholpen kan worden als de situatie daarom vraagt.
Materiaal	1.233	Active Floor voor SO en VSO. Betreft zelfcorrigerend materiaal. Leerlingen kunnen daardoor meer zelfstandig werken.
Professionalisering	-	
Overig	-	
Totaal	€ 39.003	

In 2021 is € 43.026 minder uitgegeven dan beschikbaar was. Dat komt mede door het lerarentekort. Zo was er bijv. geen inzet van een muzikleraar mogelijk. Daarnaast stond in het plan om ook een "tandem met ondersteuning" aan te schaffen; dat is doorgeschoven naar 2022. Het bedrag van € 43.026 wordt in een bestemmingsreserve gestopt, waarvan in latere jaren conform ingestemde bestedingsplannen gebruikgemaakt kan worden.

Niet-financiële maatregelen

De volgende niet-financiële maatregelen zijn genomen om de werkdruk te verminderen:

- Een betere planning om collega's te ontzien bij drukke momenten in het jaar, zoals het scoren en evalueren van doelen in ParnasSys (LVS) t.b.v. streefplanningen, de rapporten, de leerlingenbesprekingen, de evaluatie en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief.
- Een verbeterde informatiestroom vanuit het bestuur, directie, MT, Commissie van Begeleiding, coördinatoren en de toekomstige werkgroepen richting alle collega's. Hierdoor ontstaat transparantie, structuur, voorspelbaarheid en rust. Iedereen is beter in staat om te anticiperen op wat gaat komen.
- Een teamagenda waarin iedereen zijn afspraken zet. Tevens staan daar alle vergaderingen, scholingen en andere bijeenkomsten in. Op die manier ontstaat wederom transparantie, weten of iemand afwezig of aanwezig is om aan te spreken/bij binnen te lopen. Er kan bijvoorbeeld ook gezien worden hoe vervanging geregeld is.

Locatie Westland

Het te besteden bedrag voor de locatie Westland op basis van leerlingaantallen per 1-10-2019 voor schooljaar 2020/2021 bedraagt € 71.207; daarvan heeft 7/12 betrekking op 2021, wat neerkomt op € 41.537. Het te besteden bedrag voor de locatie Westland op basis van leerlingaantallen per 1-10-2020 voor schooljaar 2021/2022 bedraagt € 66.228; daarvan heeft 5/12 betrekking op 2021, wat neerkomt op € 27.595. In totaal dus € 69.132 voor kalenderjaar 2021.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 48.072	Dit is ingezet om de kosten te drukken die in het kalenderjaar 2021 gemaakt zijn voor de extra inzet van onderwijsassistenten.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Materieel	€ 9.338	Er is een tweede schoolbus, waardoor het een stuk eenvoudiger is geworden om met leerlingen op excursie te gaan. Doordat het organiseren van een excursie eenvoudiger is geworden, heeft dit een positief effect op de werkdruk en het werkplezier.
Professionalisering	-	
Overig	-	
Totaal	€ 57.410	

Niet-financiële maatregelen

De volgende niet-financiële maatregelen zijn genomen om de werkdruk te verminderen:

- Een betere planning om collega's te ontzien bij drukke momenten in het jaar, zoals voor het scoren en evalueren van doelen in ParnasSys (LVS) t.b.v. streefplanningen, de rapporten, de leerlingenbesprekingen, de evaluatie en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief.
- Formatie en roosters op tijd klaar, zodat mensen op tijd aan de slag kunnen voor het nieuwe schooljaar en minder werkdruk ervaren.
- Mensen langere tijd hetzelfde uitwisselingsvak laten geven en de mogelijkheid bieden om het verdiepen in een nieuw vak/maken van een leerlijn deels weg te schrijven onder de takenlijst en/of professionalisering.
- Protocol leerlingvervoer is versoepeld.
- Een verbeterde informatiestroom vanuit het bestuur, directie, MT, Commissie van Begeleiding, coördinatoren en de toekomstige werkgroepen richting alle collega's. Hierdoor ontstaat transparantie, structuur, voorspelbaarheid en rust. Iedereen is beter in staat om te anticiperen op wat gaat komen.

In 2021 is € 11.722 minder uitgeven dan beschikbaar was. Zo was er door het lerarentekort bijv. geen inzet van een muziekleraar mogelijk. Het bedrag van € 11.722 euro wordt in een bestemmingsreserve gestopt, waarvan in latere jaren conform ingestemde bestedingsplannen gebruikgemaakt kan worden.

6.3.7 Arbeidsmarkttoelage

Het kabinet heeft voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in het kader van het NPO extra geld beschikbaar gesteld voor het toekennen van arbeidsmarkttoelagen aan werknemers, werkzaam op scholen met grote achterstandsvraagstukken.

De aanleiding voor deze regeling is dat scholen voor een grote opgave staan om leervertragingen door de coronacrisis in te halen. Op scholen met een uitdagende leerlingpopulatie is deze opdracht nog groter. Juist deze scholen hebben vaak te kampen met een lerarentekort. Vacatures worden moeilijker vervuld en het verloop is hoger dan gemiddeld, terwijl goed personeel hard nodig is. Daarom wordt het personeel op deze scholen tijdens het NPO beter beloond door middel van een toelage. De arbeidsmarkttoelage is voor het gehele team dat werkzaam is op de scholen. Goed onderwijs vereist namelijk een goed en stabiel team van ondersteuners, leraren en schoolleider(s).

Voor de selectie van de vestigingen voor scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs is de CUMI-indicator gehanteerd. 15% van de vestigingen met het hoogste CUMI-cijfer ontvangen per leerling extra bekostiging. Over de besteding van deze gelden moeten door het schoolbestuur met elke in aanmerking komende vestiging, afzonderlijk afspraken worden gemaakt over de inzet van de middelen voor de toelage. De PMR heeft instemmingsrecht op het toekennen van de toelage.

Voor de Herman Broerenstichting geldt dat op basis van de CUMI-aantallen de locatie Delft voor de arbeidsmarkttoelage in aanmerking komt en de locatie Westland niet.

Op 12 oktober 2021 hebben de PMR Delft en PMR Westland ingestemd met het bestuursbesluit: "Het bestuur besluit om alle medewerkers die in dienst zijn van de Herman Broerenstichting een toelage toe te kennen van ongeveer 5,5% voor het schooljaar 2021/2022. Bij ongewijzigd beleid en/of omstandigheden zal dit ook voor het schooljaar 2022/2023 gelden."

6.3.8 Professioneel statuut

Het in 2018 opgestelde professioneel statuut bevat afspraken over de professionele ruimte van leraren en de manier waarop zij betrokken worden bij relevante onderwijskundige besluiten. Het professioneel statuut sluit hiermee aan op de in het strategisch beleidsplan opgenomen koersuitspraak 'Medewerkers denken mee, doen mee en durven te delen'.

6.3.9 Eigen risicodrager

Sinds augustus 2015 is de Herman Broerenstichting niet langer verzekerd bij het Vervangingsfonds en is daarmee eigen risicodrager. Na uitgebreid onderzoek bleek dat de premie van de verplichte aansluiting aanzienlijk hoger was dan het bedrag dat het bestuur van de Herman Broerenstichting per schooljaar declareerde. Het geld dat hiermee wordt uitgespaard, wordt besteed aan extra formatie, waardoor elke locatie een fulltime leraar extra heeft. Deze extra formatie is beschikbaar voor vervanging van afwezige teamleden.

6.4 Medewerkersonderzoek

Dit jaar is het driejaarlijks medewerkersonderzoek gehouden. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau DUO. Het onderzoek van DUO is breed opgezet: behalve de tevredenheid, motivatie, betrokkenheid en verbeterpunten vanuit het perspectief van de medewerkers wordt ook achterhaald hoe professioneel de cultuur op de scholen is en welke bijdragen de medewerkers zelf kunnen leveren aan een (nog) professionelere schoolcultuur en aan een kwalitatief (nog) beter onderwijsproces. Deze doelstellingen sluiten aan bij de ambities uit het strategisch beleidsplan: *Medewerkers ervaren en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling en voor de ontwikkeling van de organisatie en leerlingen. Samen zorgen we voor een prettige en professionele cultuur.*

De uitkomsten van het medewerkersonderzoek geven aan dat medewerkers het werken bij de Herman Broerenstichting gemiddeld beoordelen met een 8.6. Medewerkers zijn zeer tevreden, trots, betrokken en loyaal.

In vergelijking met de benchmark (V)SO scoort de Herman Broerenstichting op de volgende thema's hoger dan de benchmark (V)SO: sfeer, samenwerking, onderwijs, werkomstandigheden, persoonlijke ontwikkeling, communicatie en werkdruk. Op de thema's inhoud van het werk, directeur, managementteam en MR is de score nagenoeg gelijk aan de benchmark (V)SO.

6.4.1 Sociale veiligheid medewerkersonderzoek

Om inzicht te krijgen in de sociale veiligheid van de medewerkers en de mate waarin zij te maken hebben met ongewenst gedrag op de werkvloer is in het medewerkersonderzoek het thema sociale veiligheid opgenomen. Onder ongewenst gedrag verstaan we ongewenste omgangsvormen, discriminatie, pesten, geweld en agressie en seksuele intimidatie.

De uitkomsten laten zien dat de medewerkers van de Herman Broerenstichting zich in hoge mate geaccepteerd en veilig voelen en de indruk hebben dat collega's zich veilig voelen.

De resultaten laten ook zien dat 5% is geconfronteerd met ongewenst gedrag van collega's en 5% is geconfronteerd met ongewenst gedrag van het managementteam. De Herman Broerenstichting streeft ernaar dat alle medewerkers zich veilig moeten kunnen voelen in de omgang met collega's en het managementteam.

Vanwege de anonimiteit van het medewerkersonderzoek is aan alle medewerkers gevraagd om op vertrouwelijke en veilige basis met de bestuurder in gesprek te gaan of om contact op te nemen met onze vertrouwenspersoon. Diverse medewerkers hebben hier gehoor aangegeven.

Alle resultaten van het onderzoek sociale veiligheid worden meegenomen in de evaluatie van het beleid pedagogisch klimaat en conflicthantering.

6.4.2 Onderzoek werkdrukbeleving managementteams

Op basis van signalen van beide locatiedirecteuren over toenemende werkdruk binnen de managementteams heeft het bestuur besloten om na de zomervakantie 2021 een onderzoek te starten. In de eerste fasen van het onderzoek worden we hierbij ondersteund door onze regioadviseur van het Vervangingsfonds/ Participatiefonds. Aan de hand van het werkdrukmodel TNO voert zij individuele gesprekken met alle deelnemers.

In de eerste fase is onderzoek gedaan naar de werkdrukbeleving van de locatiedirecteuren. De analyse heeft een eerste verkennende optie opgeleverd, waarbij bekeken zal worden hoe de organisatiestructuur binnen de managementteams aangepast kan worden om een structurele herverdeling van taken door te kunnen voeren. Afhankelijk van de uitkomsten van fase twee zal dit verder uitgewerkt worden.

In de tweede fase heeft de regioadviseur aan de hand van het werkdrukmodel TNO individuele gesprekken gevoerd met de intern begeleiders en locatietoördinatoren. Op basis van deze uitkomsten heeft er een gezamenlijk overleg plaatsgevonden. Hieraan wordt in 2022 een vervolg gegeven.

6.5 Professionalisering

De Herman Broerenstichting is een lerende organisatie en verwacht van alle medewerkers dat ze de intentie hebben zich te ontwikkelen. Scholing is een vanzelfsprekend onderdeel van het personeelsbeleid. Het scholingsbeleid is een belangrijk instrument om de kwaliteit van de scholen en het personeel te ontwikkelen en te waarborgen; het kan de kloof helpen overbruggen tussen de aanwezige en de gewenste kwaliteiten. Het nascholingsbeleid bevindt zich op het snijvlak van onderwijsinhoudelijk beleid, kwaliteit- en personeelsbeleid. Het beleid is erop gericht om het functioneren van het personeelslid te optimaliseren, waardoor de organisatie is toegerust met professioneel ingestelde medewerkers. Er is een relatie met de beleidsstukken strategisch beleidsplan, school- en jaarplannen en de gesprekkencyclus.

De professionele ontwikkeling van medewerkers vindt op schoolniveau en bovenschools niveau plaats. Op bovenschools niveau is dit vooral faciliterend. Op schoolniveau wordt met name inhoudelijk vormgegeven aan de professionele ontwikkeling.

De benodigde professionalisering wordt in teamverband en op individueel niveau gerealiseerd. Een zorgvuldige afweging tussen de professionele ontwikkelingswensen van de medewerker en de ontwikkelingsdoelen van de organisatie vindt plaats tijdens gesprekken tussen locatiedirecteur en teamlid. Naast het professionaliseringsaanbod dat aan alle teamleden jaarlijks wordt aangeboden, hebben teamleden de mogelijkheid tot het volgen van individuele professionalisering.

De gelden uit de prestatiebox zijn overigens toegevoegd aan het nascholingsbudget om zo bij te dragen aan de professionalisering van het personeel. Dat geldt ook (met instemming van de MR) voor de middelen uit de nieuwe regeling “professionalisering van het personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders”.

6.5.1 Professionaliseringsaanbod ten tijde van de coronacrisis

In verband met de coronamaatregelen zijn waar mogelijk bijeenkomsten met betrekking tot professionalisering fysiek georganiseerd. Veel bijeenkomsten hebben digitaal plaatsgevonden. Bijeenkomsten die niet digitaal aangeboden konden worden, hebben later in het jaar alsnog fysiek plaatsgevonden of zijn uitgesteld tot 2022. Studiedagen zijn waar mogelijk online in aangepaste vorm gehouden.

6.5.2 Inscholingsprogramma, introductie en begeleiding startende medewerkers

Het bestuur en de directie hechten er grote waarde aan nieuwe medewerkers wegwijs te maken in de nieuwe werksituatie, zowel voor het ingroeien in de functie en de kennismaking met collega's als voor de introductie in de cultuur, de organisatie en de werkwijze van de scholen. Hiervoor krijgen nieuwe leraren en onderwijsassistenten een begeleidingsplan aangeboden. Met het begeleidingsplan krijgen nieuwe medewerkers de eerste twee jaar een intensieve begeleiding van de intern begeleider, de buddy en de locatiedirecteur.

Voor alle beginnende leraren in het onderwijs is het van belang dat zij tevens in de eerste drie jaar de basisbekwaamheid als leraar behalen (zie ook CAO PO). Het begeleidingsplan is hierop afgestemd. Het begeleidingsplan maakt deel uit van het inscholingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Door middel van dit programma bieden wij nieuwe medewerkers scholingsbijeenkomsten over aspecten die voor het werken binnen onze organisatie van belang zijn, afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van nieuwe medewerkers. Door de coronacrisis en alle daarbij behorende maatregelen (o.a. weinig tot geen mogelijkheid om fysieke teambijeenkomsten te organiseren) is in 2021 ook voor het inscholingsprogramma een aantal bijeenkomsten uitgesteld. Een aantal opleiders heeft de fysieke trainingen/workshops omgezet in een digitale vorm. Ook interne onderdelen van het inscholingsprogramma zijn omgezet naar digitale presentaties. Door alle coronamaatregelen is de afronding van het inscholingsprogramma voor de eerste groep opgeschoven naar 2022.

6.5.3 Beeldcoaching

Binnen de Herman Broerenstichting zijn een zestal medewerkers opgeleid tot ‘practitioner beeldbegeleider’. Beeldbegeleiding is gericht op het verbeteren van handelingsbekwaamheden en werkt systeem-, oplossings- en handelingsgericht door middel van video-opnamen. Beeldcoaching kan ingezet worden voor o.a.

leraarbegeleiding, individuele zorgleerlingen en groepsproblemen. Beeldcoaching is voor alle leraren en onderwijsassistenten binnen de Herman Broerenstichting inzetbaar en is onderdeel van het inscholingsprogramma; op aanvraag van de deelnemers kan een traject worden gestart.

6.5.4 Pabo-traject onderwijsassistenten

In samenwerking met de LOI Hogeschool is het voor onderwijsassistenten met een mbo-4 diploma mogelijk om door middel van een speciaal traject de lesbevoegdheid te behalen. Na het behalen van de LOI-toelatingstoetsen en de wiscat-rekentoets wordt in samenwerking met bureau Sterk een EVC-traject gestart. Via een EVC-traject kan worden aangetoond of de deelnemer ervaring heeft in de werkprocessen die voor het beroep van leraar van toepassing zijn. Deze verworven competenties kunnen worden omgezet in vrijstellingen voor het daadwerkelijke scholingstraject. Aansluitend aan de EVC-procedure start het scholingstraject bij de LOI Hogeschool. Een groot voordeel voor deelnemers om via dit traject de lesbevoegdheid te halen, is dat in tegenstelling tot het reguliere pabo-traject, de verworven competenties en werkervaring voor vrijstellingen kunnen zorgen en dat de LIO-stage binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs gevolgd kan worden. Inmiddels zijn er vier onderwijsassistenten gestart met het traject, waarvan twee de toelatingstoetsen hebben gehaald en gestart zijn met EVC-procedure.

6.5.5 Opleiding LACCS

Op de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege zijn er 10 groepen met EMB-leerlingen. Deze leerlingen hebben veelal een ernstige meervoudige verstandelijke beperking. Daarnaast zijn er leerlingen die verminderde communicatieve vaardigheden hebben. Het aflezen van de non-verbale communicatie is dan ook erg belangrijk. De opleiding LACCS is gestart om de onderwijsprofessionals in staat te stellen nog beter passend onderwijs te bieden aan deze leerlingen, waardoor de leerlingen zich beter kunnen gaan ontwikkelen. Voor de onderwijsprofessionals geeft de opleiding handvaten om de leerling goed in beeld te krijgen en daar ontwikkelingsdoelen/een handelingsplan voor op te stellen.

In 2021 is de tweejarige incompany-opleiding LACCS gestart met 14 deelnemers (leraren, onderwijsassistenten en zorgmedewerkers). Tijdens deze opleiding worden door middel van intervisiebijeenkomsten leraren opgeleid tot LACCS-kartrekkers die mede zorgdragen voor de implementatie, coaching, evaluatie en borging binnen de organisatie.

6.5.6 Lerarenbeurs

Het ministerie bood ook in 2021 weer de mogelijkheid om een Lerarenbeurs aan te vragen. Binnen onze organisatie hebben de leraren hier geen gebruik van gemaakt.

6.5.7 Professionaliseringaanbod

In 2021 zijn aan de teamleden onder andere de volgende scholingsactiviteiten aangeboden:

- Beleven in muziek
- Traumasensitief lesgeven
- Applied Behavior Analysis workshop
- Sensorische informatieverwerking: verdieping
- Aanpak kindermishandeling
- Inscholingsprogramma met o.a.:
 - Omgaan met agressie en conflicthantering
 - De Vreedzame School
 - Lezing 'Geef me de 5'
 - Workshop gebarentaal
- Geef me de 5 basiscursus
- Kind en gezin in beeld
- Met sprongen vooruit
- Fijne motoriek
- Collegiale feedback geven en ontvangen
- Rijvaardigheid personeel
- Teach like a Champion
- Intervisiebijeenkomst Aanpak kindermishandeling en werken met het Vlaggensysteem
- Herhalingsbijeenkomst aandachtsfunctionaris
- Herhalingsbijeenkomsten BHV, ploegleider en EHBO

Ook hebben verschillende teamleden individuele scholing gevolgd:

- Leergang professioneel kapitaal en uplifting leadership
- Leergang communicatie
- Toelatingstoetsen pabo-traject onderwijsassistenten
- EVC-procedure lesbevoegdheid onderwijsassistenten
- Training voorbereiding Wiscat-toets onderwijsassistenten
- Opleiding Intern begeleider / kwaliteitscoördinator
- Diverse e-learnings, waaronder: onveilig gehecht, culturele diversiteit, groeimindset
- Basisdeel coördinator arbeidstoeleiding
- Intervisiebijeenkomsten, schoolformaat
- Microsoft Excel, gevorderd
- Verdieping ParnasSys, onderwijszorg
- Training Werken met het Vlaggensysteem
- Webinar 'gedragsbeïnvloeding'
- Webinar 'help ik ontplof'
- Licentie VHM afnemen
- Verdieping ParnasSys - administratief

6.6 Realisatie van de beleidsdoelen

Van de in het jaarplan 2021 genoemde doelen zijn de onderstaande doelen gerealiseerd en onderdeel geworden van ons personeelsbeleid:

- Opstellen van het arbobeleidsplan.
- Personeelstevredenheidsonderzoek uitvoeren.
- Het tweede jaar van het inscholingsprogramma implementeren.
- Het eerste jaar van het inscholingsprogramma evalueren.

In het jaarplan 2022 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2021 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit:

- Bepalen op welke wijze we professionele leergemeenschappen kunnen organiseren.
- Actualiseren van de gesprekkencyclus.
- Vernieuwen van de vaardigheden van de onderwijsassistenten in de Vaardigheidsmeter, gebaseerd op de nieuwe functieomschrijving.
- Teamopbrengsten VHM leraren per locatie in kaart brengen en professionaliseringaanbod hierop afstemmen.
- Mogelijkheden onderzoeken voor invoering Generatiepact (specifiek beleid voor oudere medewerkers).
- Mogelijkheden onderzoeken voor het aanbieden van een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering van Loyalis aan teamleden.
- Mogelijkheid onderzoeken om teamleden gebruik te laten maken van a.s.r. Vitality app.
- Evalueren ziekteverzuimbeleid en op basis van deze evaluatie bepalen of het beleid herschreven zal worden.
- Plan van aanpak opstellen op basis van uitkomsten medewerkersonderzoek.
- Bepalen of wij gebruik gaan maken van een e-learning academie. Bij positief besluit opnemen in het professionaliseringsaanbod.
- Werkkostenregeling evalueren en eventueel bijstellen.

7 Huisvesting

7.1 Onderwijshuisvesting

Goede huisvesting is van belang voor het goed functioneren van leerlingen en personeel. Daarom streven we ernaar de kwaliteit van huisvesting steeds naar een hoger niveau te tillen. De Herman Broerenstichting heeft de wettelijke verplichting om zorg te dragen voor het totale onderhoud van haar scholen. De gemeenten hebben zorgplicht en zijn daardoor verantwoordelijk voor (tijdelijke) nieuwbouw.

In overleg met de locatiedirecteuren en de facilitair medewerker doet de Herman Broerenstichting er alles aan om de scholen goed te onderhouden.

7.2 Schoolgebouwen

De scholen van De Herman Broerenstichting waren in 2021 gehuisvest in vijf gebouwen. De Herman Broerenstichting is verantwoordelijk voor het onderhoud van deze gebouwen. Voor het gebouw in Monster geldt een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid samen met 's Heeren Loo, de andere gebruiker van het gebouw. Met betrekking tot ieders verantwoordelijkheid is hiervoor een beheer- en exploitatieovereenkomst opgesteld.

7.3 Ontwikkelingsplan Maria Duystlaan e.o.

De Maria Duystlaan is aangewezen als wijkversterkingsproject. Direct naast de Herman Broerenschool aan de Clara van Sparwoudestraat 6 zal op de plaats van het zwembad de nieuwe Jan Vermeerschool worden gebouwd. Op de plek van de oude Jan Vermeerschool zal een nieuw zwembad en een sporthal worden gerealiseerd. Dit zal langdurige overlast opleveren voor onze leerlingen. Daarom is in overleg met de gemeente Delft besloten de school voor een periode van ongeveer 5 jaar te verhuizen naar de Borneostraat 2A. Dit gebouw is in het voorjaar van 2020 gerenoveerd, waarbij de kosten volledig door de gemeente Delft zijn vergoed. Bij de start van het schooljaar 2020/2021 was het gebouw gereed en konden de leerlingen in het nieuwe gebouw starten. Omdat de Herman Broerenstichting juridisch eigenaar van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 6 blijft, is met de Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs Delft gesproken over tijdelijk gebruik, waardoor het gebouw niet te lang leeg hoeft te staan. Met ingang van 1 augustus 2021 is het ISK Grotius gebruik gaan maken van het gebouw.

7.4 Herman Broerencollege Monster

Het aantal leerlingen wat vanuit de woongroepen op 's Heeren Loo onze school bezoekt is dusdanig afgenomen dat 's Heeren Loo niet langer meer de meerwaarde zag van onze samenwerking tenzij wij een andere doelgroep zouden gaan opnemen. Deze leerlingen wonen wel op het terrein maar vallen niet binnen een cluster 3 indicatie. Inmiddels is duidelijk geworden dat wij niet over de expertise beschikken om deze leerlingen onderwijs te geven. Het gevolg hiervan is dat 's Heeren Loo de Opstalovereenkomst op zegt en wij per 1 augustus 2023 voor de 4 onderwijszorggroepen een ander onderwijsgebouw moeten betrekken. De besprekingen met de gemeente Westland zijn hierover begonnen.

7.5 Ondersteuning

Het beheren van schoolgebouwen is niet eenvoudig en vereist specialistische kennis. Scholen hebben immers te maken met wettelijke regelgeving en met aan regels gebonden inkomsten.

De Herman Broerenstichting zorgt voor de benodigde specialistische kennis door samenwerking met Inventief Bouwmanagement en Bouw & Organisatie in Monster, BASIS Architecten in Poeldijk en Marino Water Advies in Alphen aan den Rijn. Bouw & Organisatie ondersteunt de Herman Broerenstichting bij o.a. het opstellen van de meerjarenonderhoudsplannen. In 2021 is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd en bestrijkt nu de periode 2021-2035.

7.6 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Door ons onderwijs leren wij onze leerlingen beter te functioneren in onze samenleving. Daarnaast besteden we aandacht in de lessen aan verantwoord omgaan met mensen en natuurlijke hulpbronnen, natuur en milieu. Energiebesparing is een punt van blijvende aandacht. We hebben als maatschappelijke instelling de plicht verantwoord te ondernemen. Bij nieuwbouw en verbouw van onze scholen zijn we alert op de gebruikte materialen. Dit betekent dat we kritisch zijn op de bedrijven waarmee we samenwerken en dat wij ons telkenmale de vraag stellen of we integer en verantwoord aanbesteden. Ons gedrag moeten we altijd kunnen verantwoorden in het licht van onze maatschappelijke opdracht.

De Herman Broerenstichting heeft een intentieverklaring getekend met de provincie Zuid-Holland (PZH). De PZH heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor een ontzorgingsprogramma voor kleine schoolbesturen. Binnen het ontzorgingsprogramma stelt PZH een duurzaamheidscoach en project facilitator beschikbaar aan de vastgoedeigenaar om CO2-reducerende maatregelen te nemen. De taken van de duurzaamheidscoach zijn

gericht op de communicatie tussen de vastgoedeigenaar en PZH en inschatting van de verduurzamingsbehoeften van de vastgoedeigenaar. De taken van de projectfacilitator richten zich op het daadwerkelijke verduurzamingsproces van de planvorming tot aan de aanbesteding van een installateur. De Herman Broerenstichting heeft besloten om deze intentieverklaring te tekenen, omdat we op deze wijze inzicht krijgen in onze gebouwen m.b.t. de klimaatdoelen. Daarnaast is aangegeven dat we de wens hebben om zonnepanelen op het dak van Delft en Naaldwijk te plaatsen. Ook moeten er verdere maatregelen worden genomen m.b.t. het binnenklimaat. Voor beide projecten krijgen we op deze manier kosteloze ondersteuning.

7.7 Realisatie van de beleidsdoelen

In 2021 zijn de volgende beleidsdoelen gerealiseerd:

- Het meubilair in de groepen van VSO Delft en VSO Naaldwijk wordt vernieuwd.
Niet gerealiseerd.
- De oude verlichting in VSO Delft zal worden vervangen door ledverlichting.
Gerealiseerd.
- De buitenkant van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 6 wordt geveerd. Eventueel geconstateerde houtrot zal worden verwijderd.
Gerealiseerd.
- Een deel van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 1 is reeds geveerd. In 2021 zal het resterende deel worden geveerd.
Gerealiseerd.
- Een aantal klaslokalen en de gangen van VSO Naaldwijk worden geveerd.
Gerealiseerd.
- De akoestiek in gebouw Naaldwijk zal worden verbeterd.
Gerealiseerd.
- Er wordt onderzocht of op de daken van VSO Delft en Naaldwijk zonnepanelen geplaatst kunnen worden.
Niet gerealiseerd.

In het jaarplan 2022 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2021 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit.

- Het meubilair in de groepen van VSO Delft en VSO Naaldwijk wordt vernieuwd.
- Er wordt onderzocht of op de daken van VSO Delft en Naaldwijk zonnepanelen geplaatst kunnen worden.
- Vervangen kozijnen onderwijzorggroepen Delft.
- Aanschaf binnenverduistering aula SO en VSO Delft.
- Aanschaf zonwering binnenhal.
- Plaatsen van extra ventilatie in de snoezelruimtes van alle gebouwen.
- Vervangen armaturen in Naaldwijk door LED
- Schilderwerk gymzaal.
- Verbouwing doucheruimte naar flexruimte in Naaldwijk.

8 Finanziën

8.1 Financieel beleid

Het financiële beleid van de Herman Broerenstichting is gericht op het behoud van een gezonde financiële positie.

8.1.1 Financiële kaders

Een gezonde financiële positie is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van de stichting. Financiële aspecten vormen dan ook een integraal onderdeel van de beleidsterreinen. Bij de vormgeving van het financiële beleid hanteert de Herman Broerenstichting de volgende algemene uitgangspunten:

- Het behouden van een gezonde (financiële) positie.
- Het financieel onderbouwen van (meerjarig) beleid.
- Het voeren van een transparante financiële administratie.

De stichting maakt gebruik van een 'checklist interne beheersing'. De meerjarenbegroting is ontleend aan de planning-en-control-cyclus en de uitkomsten van de tertiaalrapportages worden besproken met het College van Bestuur, de directie en de Raad van Toezicht. Ten slotte komt naar voren dat er op het gebied van AO/IC een scheiding bestaat tussen inkoop en controle van de voorraad. Inkopen en aanbesteden gebeurt volgens vastgesteld beleid dat voldoet aan nationale en Europese wet- en regelgeving.

Toekenning van de financieringsgelden vanuit het ministerie vindt plaats op stichtingsniveau. De gelden staan geheel ter beschikking van de stichting. De leerlingaantallen vormen de basis voor de bekostiging en zijn leidend voor de berekening van de benodigde formatie en toekenning van middelen. Bij de berekening van de formatie wordt rekening gehouden met schoolkenmerken (zie 6.3).

Giften worden in overleg met de Vereniging Ouderraad besteed aan activiteiten of middelen die rechtstreeks ten goede komen aan de leerlingen van de school. Als er sponsoring plaatsvindt van activiteiten of middelen, gebeurt dit in overeenstemming met de door de overheid gestelde richtlijnen. Het bestuur ontvangt en beheert geen middelen van ouders van leerlingen.

Vanwege de gunstige liquiditeit worden investeringen uit eigen middelen voldaan. Als in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt, wordt conform het beleid een spreiding in de aanschaf van nieuwe investeringen aangebracht. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief.

8.1.2 Realisatie van de beleidsdoelen

In 2021 zijn de volgende beleidsdoelen gerealiseerd:

- Kwantificeren van de risico's zodat mede op basis daarvan een duidelijk verband kan worden gelegd met het beschikbare vermogen, de bestemmingsreserves en het bovenmatig eigen vermogen.
- In de meerjarenbegroting 2022-2025 een bestedingsplan voor eventueel bovenmatig vermogen meenemen.
- De bestaande bestemmingsreserves evalueren en (eventueel) aanpassen.
- Treasurystatuut evalueren en (eventueel) aanpassen.
- Inkoop- aanbestedingsbeleidsplan evalueren en (eventueel) aanpassen.
- Implementatie ProActive (Spend Cloud) voor factuurverwerking.

In het jaarplan 2022 zijn onderstaande doelen opgenomen. De doelen die in 2021 niet gerealiseerd zijn, maken daar onderdeel van uit:

- Documenten over het inkoopproces worden in een handboek verzameld. Tegelijkertijd wordt het handboek daar waar nodig aangevuld en/of verfijnd.
- Alle bestaand beleid op financieel gebied wordt samengevoegd in een zogenaamde financieel beleidsplan. Tegelijkertijd wordt dit plan daar waar nodig aangevuld en/of verfijnd.
- Uitvoeren van een kosten-batenanalyse voor de contractenmodule van ProActive.

8.2 Financiële kengetallen

Vanaf verslagjaar 2021 zijn er wijzigingen in de kengetallen en signaleringswaarden die de onderwijsinspectie voor het financieel toezicht gebruikt. Zo is een rapportage voor de kengetallen rentabiliteit, huisvestingsratio en weerstandsvermogen vervallen. Er is een nieuw kengetal "absolute omvang liquide middelen". Daarnaast is de signaleringswaarde voor liquiditeit nu afhankelijk van de omvang van de totale baten. Dat betekent voor ons dat deze signaleringswaarde van minimaal 0,75 naar minder dan 1 gaat.

De signaleringswaarden zijn geen normen, maar het overschrijden ervan kan voor de onderwijsinspectie aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico.

Over de solvabiliteit, liquiditeit en absolute omvang liquide middelen vermelden wij onderstaande kengetallen:

Kengetal	2021	2020	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Solvabiliteit 2	86%	83%	kleiner dan 30%
Liquiditeit (current ratio)	4,5	3,7	minder dan 1,0
Absolute omvang liquide mid.	€ 3.230.281	€ 2.644.772	minimaal € 100.000

Hierna volgt een omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Definitie solvabiliteit 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	4.650.334		4.157.081	
Voorzieningen	323.633		131.133	
<i>Som eigen vermogen en voorzieningen</i>		4.973.967		4.288.214
<i>Totaal vermogen</i>		5.816.538		5.150.775
Kengetal		86%		83%

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 86% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat 14% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit voor 2021 is groter dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (ondergrens 30%). In vergelijking met 2020 is de solvabiliteitspositie beter geworden.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie liquiditeit: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Liquide middelen	3.230.281		2.644.772	
Vorderingen	577.335		582.873	
<i>Vlottende activa</i>		3.807.617		3.227.645
<i>Kortlopende schulden</i>		842.571		862.561
Kengetal		4,5		3,7

De liquiditeitsratio geeft aan dat 4,5 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden. Overigens is in de berekening geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

De liquiditeit voor 2021 is groter dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (minder dan 1,0). In vergelijking met 2020 is de liquiditeitspositie gestegen.

Absolute omvang liquide middelen

Definitie absolute omvang liquide middelen: kasmiddelen plus tegoeden op bankrekeningen

Omschrijving	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	3.433		3.265	
Tegoeden op bank	3.226.848		2.641.506	
		3.230.281		2.644.772
Kengetal		3.230.281		2.644.772

De stichting heeft op 31 december 2021 de beschikking over € 3.230.281 aan liquide middelen. Dat is meer dan op 31 december 2020 (€ 2.644.772).

De absolute omvang van de liquide middelen eind 2021 is ook meer dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie (ondergrens € 100.000).

8.3 Treasuryverslag

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OC&W 2016". Het treasurystatuut van de Herman Broerenstichting is conform deze regeling opgesteld (goedkeuring Raad van Toezicht d.d. 21-12-2021 en vastgesteld door het College van Bestuur d.d. 18-01-2022). In dit statuut wordt het treasurybeleid uiteengezet en een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie.

Gedurende 2021 zijn we overgestapt naar schatkistbankieren. Dat betekent dat we onze middelen op een eigen rekening-courant bij het ministerie van Financiën hebben staan. Het betalingsverkeer gaat via onze huisbank de Rabobank. Tegelijkertijd hebben we onze rekeningen bij ING afgesloten, omdat deze niet meer nodig zijn.

De voordelen van schatkistbankieren zijn:

- Er wordt geen negatieve rente in rekening gebracht.
- Er is risicoloos (-arm) kasbeheer.

Net als voorgaande jaren is er terughoudend met de overvloedige middelen omgegaan. Er is enkel gebruik gemaakt van rekening-courant en spaarrekeningen (voor overstap naar schatkistbankieren). Deze producten zijn afgenomen bij instellingen die aan de voorwaarden voldoen zoals beschreven in het treasurystatuut. Verder heeft de stichting een Mastercard met een bestedingslimiet van 250 euro. Er zijn geen leningen aangetrokken en is er ook geen gebruikgemaakt van derivaten. In 2021 is er door de Rabobank wel negatieve rente in rekening gebracht, omdat pas later in het jaar het schatkistbankieren is gerealiseerd.

Hierna volgt een overzicht per balansdatum van diverse beleggingen met vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar.

Omschrijving	31 december 2021		31 december 2020		Looptijd
	€	€	€	€	
Mastercard	323		358		Dir. opeisbaar
Rabobank rekening-courant	4.606		150.159		Dir. opeisbaar
Min. van Fin. rekening-courant (schatkistbankieren)	3.221.920		-		Dir. opeisbaar
ING rekening-courant	-		234.640		Dir. opeisbaar

Omschrijving	31 december 2021	31 december 2020	Looptijd
<i>Subtotaal rekening-courant</i>	3.226.848	385.156	
Rabobank spaarrekening	-	1.756.791	Dir. opeisbaar
ING spaarrekening	-	499.559	Dir. opeisbaar
<i>Subtotaal spaarrekeningen</i>	-	2.256.350	
Totaal	3.226.848	2.641.506	

8.4 Analyse van het resultaat

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Afwijking 2021
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen OCW	7.713.748	6.927.446	786.302
Overige overheidsbijdragen	28.527	29.500	-973
Overige baten	91.682	138.180	-46.498
Totaal baten	7.833.957	7.095.126	738.830
Lasten			
Personele lasten	6.417.015	6.143.788	-273.227
Afschrijvingen	221.766	255.781	34.015
Huisvestingslasten	262.590	277.826	15.236
Overige instellingslasten	437.692	400.559	-37.132
Totaal lasten	7.339.062	7.077.954	-261.108
Saldo baten en lasten	494.894	17.172	477.722
Financiële baten en lasten	-1.641	-1.375	-266
Resultaat	493.253	15.797	477.988

Toelichting op het nettoresultaat

Voor 2021 was een positief exploitatieresultaat begroot van € 15.797. Het gerealiseerde resultaat in 2021 komt € 477.988 hoger uit. De belangrijkste oorzaken voor dit betere resultaat zijn:

- Middelen uit NPO die niet direct in 2021 uitgegeven konden worden (+ € 190.000)
- Vrijval bijzondere bekostiging EMB (+ € 95.000)
- De groeiregeling die voordeliger uitpakt (+ € 70.000)
- Meer gelden van samenwerkingsverbanden (+ € 124.000)

Toelichting baten

De totale baten zijn € 738.830 hoger dan begroot. Het grootste deel komt door meer rijksbijdragen OCW (+ € 786.302). De overige overheidsbijdragen en overige baten zijn respectievelijk € 973 minder en € 46.498 minder dan begroot.

Rijksbijdragen OCW (+ € 786.302)

Deze bijdragen vallen hoger uit door:

- Middelen uit het NPO die niet zijn uitgegeven in 2021. De niet uitgegeven middelen komen in een bestemmingsreserve (NPO).
- Indexatie van de personele bekostiging voor dekking van de gestegen loonkosten door de nieuwe CAO.
- Extra middelen voor arbeidsmarkttoelage voor personeel dat werkt op scholen met de grootste achterstanden. Deze middelen zijn doorbetaald aan het personeel.
- Meer middelen van samenwerkingsverbanden voor projecten en arrangementen.

- De groeiregeling die beter uitpakt doordat de instroom en uitstroom niet binnen dezelfde samenwerkingsverbanden zijn plaatsgevonden.
- Meer subsidie ("Extra hulp voor de klas").

Overige overheidsbijdragen (- € 973)

De overige overheidsbijdragen vallen lager uit door minder eigen gebruik van de eigen gymzaal in Naaldwijk.

Overige baten (- € 46.498)

De overige baten vallen 46.498 euro lager uit door:

- Vertragingen in de afwikkeling van ESF-projecten 2020/2021.
- Voor minder uren ambulante begeleiding kunnen detacheren door vertrek van personeelslid.

Toelichting lasten

De totale lasten zijn € 261.108 hoger dan begroot. Dat komt door meer personele lasten (€ 273.227). Verder zijn er € 37.132 meer overige instellingslasten. De afschrijvingen en huisvestingslasten zijn uiteindelijk lager dan begroot, namelijk respectievelijk € 34.015 en € 15.236.

Personele lasten (+ € 273.227)

De personele lasten worden overschreden door:

- Uitbetaling van de arbeidsmarkttoelage.
- Uitbetaling loonsverhoging van de nieuwe CAO.
- Personeelsvoorzieningen (bijvoorbeeld langdurig zieken) die groter zijn geworden.

De overschrijding in de personele lasten blijft beperkt door:

- Minder inhuur van leraren nodig geweest via externe bureaus.
- Ziektevervanging veelal intern opgelost.
- Door COVID minder kosten voor dienstreizen.
- Door COVID heeft er minder nascholing kunnen plaatsvinden.
- Minder doorbelaste kosten voor niet gedekte uren van zorgmedewerkers.
- Geen inzet van muzikleraar uit werkdrukmiddelen door lerarentekort/COVID.

Afschrijvingen (- € 34.015)

De afschrijvingslasten komen lager uit, omdat:

- Investerings later in het jaar zijn uitgevoerd, waardoor de afschrijvingslasten die toegerekend kunnen worden aan 2021 minder zijn.
- Investerings zijn doorgeschoven naar 2022, bijvoorbeeld door leveringsproblemen of aanpassingen/aanvullingen in de technische specificaties

In 2021 is er in totaal € 308.784 geïnvesteerd (begroot € 773.004).

Huisvestingslasten (- € 15.236)

De huisvestingslasten zijn lager door het vrijvallen van onterecht in rekening gebrachte facturen van het oude schoonmaakbedrijf.

Overige instellingslasten (+ € 37.132)

De overige lasten laten een overschrijding zien door:

- Meer wervings-/advertentiekosten in het vierde kwartaal van 2021.
- Meer kosten voor het administratiekantoor door een nieuw ingevoerd systeem voor de verwerking van facturen.
- Meer kosten voor bestuur- en managementondersteuning (risicoanalyse, meerjaren-onderhoudsplannen, bouwkundige tekeningen, strategisch beleidsplan en oudertevredenheidsonderzoek).

Financiële baten (+ € 266)

De financiële lasten zijn hoger uitgevallen, omdat de overstap naar schatkistbankieren langer heeft geduurd dan verwacht.

8.5 Financiële positie op balansdatum

Onderstaand de balans per 31 december 2021 in vergelijking met 31 december 2020. Na de balans volgt een korte toelichting.

Activa	2021	2020	Passiva	2021	2020
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	2.008.346	1.922.555	Eigen vermogen	4.650.334	4.157.081
Financiële vaste activa	575	575	Voorzieningen	323.633	131.133
Vorderingen	577.335	582.873	Langlopende schulden	-	-
Liquide middelen	3.230.281	2.644.772	Kortlopende schulden	842.571	862.561
Totaal activa	5.816.538	5.150.775	Totaal passiva	5.816.538	5.150.775

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn toegenomen, omdat er meer is geïnvesteerd dan er afgeschreven is. De afschrijvingen in 2021 zijn € 221.766 en er zijn investeringen gedaan voor een bedrag van € 308.784. Overigens zijn er ook desinvesteringen geweest als gevolg van het eerder vervangen van koffiemachines. Door deze desinvesteringen wordt de toename in materiële vaste activa wat beperkt.

Er is in 2021 onder andere geïnvesteerd in:

- Nieuwe koffiemachines voor de locaties.
- Diverse methodes (o.a. LEGO, Tovertafel, Ei-stoelen voor agressiebeleid, Active Floors).
- Uitbreiding en vervanging van het wifi-netwerk.
- Vervanging van vaste computersystemen, nieuwe iPads en laptops.
- Buitenschilderwerk van het gebouw aan de Clara van Sparwoudestraat 1.
- Vervanging van lichtpanelen bij diverse locaties met led.
- Het trappenhuis van het gebouw aan het Verhagenplein 9.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn in 2021 niet toegenomen. Het volledige bedrag van € 575 per eind 2021 is voor waarborgsommen voor de tankpassen die voor de schoolbussen gebruikt worden.

Vorderingen

De afname van de vorderingen met € 5.538 heeft te maken met een vordering op de gemeente Delft voor aanpassingen aan één van de gebouwen. In 2021 is er een einddeclaratie ingediend, waarna de vordering is betaald.

Het eind 2021 openstaande bedrag heeft hoofdzakelijk te maken met de vordering op het ministerie in verband met de rijksbijdrage personeel. Deze vordering loopt aan het eind van het schooljaar 2021/2022 af naar € 0.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 585.509 toegenomen. Voor een gedetailleerd overzicht van deze toename wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht dat onderdeel is van de jaarrekening.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen neemt toe met € 493.253; dat komt door het positieve resultaat in 2021

Voorzieningen

De personele voorzieningen nemen toe met € 192.500, wat vooral komt door de voorziening die eind 2021 gemaakt is voor langdurig zieken. Deze voorziening heeft te maken met medewerkers waarbij een redelijke kans aanwezig is dat ze de stichting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt verlaten.

Langlopende schulden

Er zijn geen langlopende schulden in de jaren 2021 en 2020.

Kortlopende schulden

In totaal zijn de kortlopende schulden met € 19.990 afgenomen door het vrij laten vallen van een in 2016 voorzichtigheidshalve opgenomen bedrag voor mogelijk terug te betalen bijzondere bekostiging EMB.

Het grootste deel van deze schuld betreft overigens korte-termijn-verplichtingen in de personele sfeer, zoals belastingen, pensioenpremies en vakantiegeld.

Bovenmatig eigen vermogen

In 2020 heeft de onderwijsinspectie een nieuwe formule ontwikkeld om te bepalen of er bij een bestuur mogelijk sprake is van te veel reserve (hierna: bovenmatig eigen vermogen).

Als het verhoudingsgetal tussen publiek en normatief eigen vermogen boven de 1 is dan kan dat duiden op mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om:

- Gebouwen te financieren.
- Resterende vaste activa te financieren
- Risico's op te vangen (risicobuffer).

Om te bepalen of er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen bij de stichting wordt eerst de formule uitgewerkt die door de onderwijsinspectie is ontwikkeld. In onderstaand tabel wordt de uitwerking weergegeven.

Kalenderjaar 2021		
	€	€
Totaal eigen vermogen	4.650.334	
Privaat eigen vermogen	31.133	
<i>Publiek eigen vermogen</i>		4.619.201
Vermogen om gebouwen te financieren	901.216	
Vermogen om resterende activa te financieren	973.946	
Vermogen om risico's op te vangen (risicobuffer)	512.188	
<i>Normatief eigen vermogen</i>		2.387.350
Kengetal normatief/publiek eigen vermogen		1,93

In de volgende stap is de formule aangepast aan de specifieke omstandigheden van de stichting. De volgende variabelen worden verfijnd:

- Op het publiek eigen vermogen worden de bestemmingsreserves in mindering gebracht. Deze bestemmingsreserves zijn toegelicht in de Jaarrekening bij de "Grondslagen voor waardering van activa en passiva". Van deze bestemmingsreserves wordt binnen 1-5 jaar gebruikgemaakt.
- De risicobuffer (vermogen om risico's op te vangen) wordt aangepast naar € 1.832.000. Dat is het bedrag dat we op basis van de in 2021 uitgevoerde gekwantificeerde risicoanalyse nodig hebben om ons financiële risicoprofiel af te dekken. Zie voor meer informatie over deze risicoanalyse paragraaf 9.6 Risicobeheersing.

Kalenderjaar 2021		
	€	€
Totaal eigen vermogen	4.650.334	
Reserve nulmeting	388	
Reserve vereenvoudiging bekostiging	428.157	
Reserve NPO-middelen	188.262	
Reserve werkdrukmiddelen	54.748	
Reserve zorgarrangementen	44.951	
Privaat eigen vermogen	31.133	
<i>Gecorrigeerd publiek eigen vermogen</i>		<i>3.902.695</i>
Vermogen om gebouwen te financieren	901.216	
Vermogen om resterende activa te financieren	973.946	
Vermogen om risico's op te vangen (risicobuffer)	1.832.000	
<i>Gecorrigeerd normatief eigen vermogen</i>		<i>3.707.162</i>
Kengetal normatief/publiek eigen vermogen		1,05

Het kengetal is in 2021 net groter dan 1. Dat komt doordat niet alle geplande investeringen in 2021 gerealiseerd konden worden. Wanneer gekeken wordt naar de lange termijn (zie paragraaf 9.3.4) komt het kengetal niet boven de 1.

Overigens is het netto werkkapitaal (liquide middelen + vorderingen – kortlopende schulden) niet gelijk aan het gecorrigeerd normatief eigen vermogen. Het netto werkkapitaal is eind 2021 namelijk € 2.965.046. Dat betekent dat het gecorrigeerd normatief eigen vermogen niet volledig op korte termijn beschikbaar is om aan te wenden.

9 Continuïteitsparagraaf

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de te verwachten ontwikkelingen in de leerlingaantallen, fte, baten en lasten voor de jaren 2022-2024 alsmede de ontwikkelingen in de vermogenspositie. Daarbij gaan wij in op de belangrijkste uitgangspunten die als grondslag hebben gediend voor de prognoses 2022-2024. Vervolgens wordt er een toelichting gegeven op het interne risicobeheersingssysteem en de belangrijkste risico's. Daarna wordt er nog gekeken naar de ontwikkeling van een aantal kengetallen en het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen op lange termijn en volgt er een verantwoording van de Raad van Toezicht.

9.2 Leerlingen en bestuursformatie

Per begin schooljaar 2021/2022 zijn er 292 leerlingen gestart bij de Herman Broerenstichting. Dat zijn 23 leerlingen meer dan bij de start van schooljaar 2020/2021. Op basis van de prognose in de meerjarenbegroting 2022/2025 van de locaties wordt voor schooljaar 2022/2023 geen stijging of daling verwacht. Het schooljaar 2023/2024 start vervolgens met 3 leerlingen meer. In schooljaar 2024/2025 is er wederom geen groei of krimp. De formatie krimpt in 2022/2023, omdat het totaal aan onderwijsassistenten teruggebracht is naar de norm. In de schooljaren 2023/2024 en 2024/2025 zijn er geen wijzigingen in de formatie.

Per 1 okt – 1 feb > 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Leerlingaantal	292	292	295	295
<i>Personele bezetting in</i>				
Bestuur en management	3,05	2,95	2,95	2,95
Personeel primair proces*)	42,81	43,23	43,07	43,07
Ondersteunend personeel	42,76	41,39	41,17	41,17
Totaal	88,62	87,57	87,19	87,19

*) Realisatie 2021 inclusief 0,6 fte externe inzet.

9.3 Financiële informatie

9.3.1 Meerjarenbegroting 2022 -2024

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	€	€	€	€
Leerlingen per 1 okt, 1 feb/ t-1	269	292	292	295
Baten				
Rijksbijdragen	7.713.748	7.548.821	7.631.190	7.451.156
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	28.527	30.100	30.100	30.100
Overige baten	91.682	100.000	100.000	100.000
Totaal baten	7.833.957	7.678.921	7.761.290	7.581.256
Lasten				
Personeelslasten	6.417.015	6.983.332	6.803.430	6.589.548
Afschrijvingen	221.766	262.987	297.883	291.568
Huisvestingslasten	262.590	289.900	293.400	301.900
Overige lasten	437.692	504.623	454.801	454.801
Totaal lasten	7.339.063	8.040.843	7.849.515	7.637.817
Saldo baten en lasten	494.894	361.922-	88.224-	56.561-
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	-	-	-	-

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Financiële lasten	1.641	-	-	-
Saldo fin. baten en lasten	-1.641	-	-	-
Netto resultaat	493.253	361.922-	88.224-	56.561-

Toelichting op het nettoresultaat

Het exploitatieresultaat voor 2022 is € 361.922 negatief. Dat komt door het vervallen van een vordering op het ministerie van OC&W van ruim €400.000 als gevolg van de nieuwe bekostigingssystematiek per 1 januari 2023. In 2023 wordt een negatief resultaat van € 88.224 gerealiseerd, vooral omdat er meer aan het NPO wordt uitgegeven dan er in dat jaar wordt ontvangen. Er kan in dat jaar meer uitgegeven worden, omdat de ontvangen en niet uitgegeven NPO-gelden van de voorgaande jaren ondergebracht zijn in een bestemmingsreserve. Dat er in 2024 ook een negatief resultaat wordt gerealiseerd, heeft wederom te maken met de disbalans in de in- en uitgaven van het NPO. Zo lopen de afschrijvingen van de NPO-investeringen nog jaren door, terwijl de NPO-gelden maar in twee schooljaren worden ontvangen.

Toelichting op de baten

Als over de periode 2021-2024 de incidentele effecten van de NPO-gelden, de arbeidsmarkttoelage en de vereenvoudiging van de bekostiging buiten beschouwing worden gelaten, dan corresponderen de wijzigingen in de baten met de wijzigingen in de leerlingaantallen.

De overige overheidsbijdragen zullen de komende jaren ongeveer gelijk blijven aan 2021. Datzelfde geldt voor de overige baten, al zullen er wel enkele wijzigingen zijn in de opbouw.

Toelichting op de lasten

De totale personele lasten zijn in 2022 ongeveer € 600.000 hoger dan in 2021. Dat komt met name door:

- Uitbetaling arbeidsmarkttoelage.
- Uitbreiding psycholoog naar 4 dagen voor elke locatie.
- Uitbreiding personeel uit NPO-gelden.
- Stap in trede salarisschaal.
- Inzet van externen (muziek, judo, groen) uit NPO-gelden.

Het jaar daarna (2023) nemen de personele lasten af, hoofzakelijk door de arbeidsmarkttoelage die eind schooljaar 2022/2023 afloopt. Daarnaast is er in 2023 minder te besteden aan personeel en externen vanuit de NPO-gelden. De regeling loopt in 2023 af. Per 1 augustus 2023 wordt nog een psychologisch assistent aangetrokken voor 4 dagen per week; anders waren de personele lasten in 2023 nog lager geweest. In 2024 nemen de personele lasten weer af omdat er dan helemaal geen arbeidsmarkttoelage meer is.

De afschrijvingslasten stijgen in de periode 2022-2024 ten opzichte van 2021 door de investeringen die voor deze periode gepland zijn. In totaal wordt er in deze periode € 1.242.794 geïnvesteerd, waarvan € 217.945 met NPO-gelden. De afschrijvingen zijn in deze periode slechts € 852.439. Dat betekent dat er in eerste instantie een stuk ingeteerd wordt op de liquide middelen.

De huisvestingslasten zijn in de komende begrotingsperiode ongeveer € 30.000 hoger dan in 2021. Dat komt met name door schoonmaakkosten en energielasten.

De overige lasten zijn in 2022 ongeveer € 70.000 hoger dan in 2021. Dat komt door meer leermiddelen die aangeschaft worden, waarvan ook een groot gedeelte met NPO-gelden. Er wordt in 2022 meer gebudgetteerd voor wervings- en advertentiekosten en er zijn meer (eenmalige) kosten voor het administratiekantoor. Verder wordt in 2022 de bezoldiging voor de Raad van Toezicht aangepast. Ten slotte zijn de representatiekosten in 2022 ook meer dan in 2021. De jaren na 2022 zijn de overige lasten ongeveer € 50.000 lager, met name door het wegvallen van de eenmalige uitgaven aan leermiddelen met NPO-gelden en andere eenmalige uitgaven.

In 2022 en verder worden geen financiële baten verwacht. Er zijn ook geen financiële lasten, omdat we in 2021 overgestapt zijn naar schatkistbankieren en daarmee de negatieve rente kunnen ontlopen.

9.3.2 Balansprognose

De activazijde van de balans geeft een overzicht van de materiële vaste activa en vlottende activa. Onder de materiële vaste activa vallen onder andere investeringen in gebouwen, inventaris en leermiddelen. De vlottende activa betreffen de liquide middelen (kas- en bankgelden) en vorderingen.

De passivazijde van de balans laat zien met welk soort vermogen de activa zijn gefinancierd: met eigen vermogen (bestaande uit algemene reserves en bestemmingsreserves) of met vreemd vermogen (voorzieningen en schulden). Positieve resultaten in een bepaald jaar verhogen het eigen vermogen; negatieve resultaten verlagen het eigen vermogen.

De balansprognose is afgeleid van de investeringsbegroting en meerjarenexploitatie, zoals deze in de goedgekeurde meerjarenbegroting 2022-2025 zijn opgenomen. Het resultaat, de investeringen, de afschrijvingen en toename van de voorzieningen in 2021 zijn hieronder verwerkt in de prognose 2022-2024. Hierdoor zijn er verschillen met de meerjarenbalans in de meerjarenbegroting. De wijzigingen werken door in de kengetallen en het verloop van het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen.

	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
	€	€	€	€
Activa				
Materiële vaste activa	2.008.346	2.651.920	2.577.238	2.398.701
Financiële vaste activa	575	575	575	575
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>2.008.921</i>	<i>2.652.495</i>	<i>2.577.813</i>	<i>2.399.276</i>
Vorderingen	577.335	105.083	111.948	96.945
Liquide middelen	3.230.281	2.651.676	2.620.969	2.740.274
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>3.807.617</i>	<i>2.756.760</i>	<i>2.732.917</i>	<i>2.837.219</i>
Totaal activa	5.816.538	5.409.254	5.310.730	5.236.495
Passiva				
Eigen vermogen	4.650.334	4.288.412	4.200.188	4.143.626
<i>waarvan algemene reserve</i>	<i>3.902.695</i>	<i>3.891.869</i>	<i>3.877.536</i>	<i>3.891.526</i>
<i>waarvan bestemmingsreserves</i>	<i>747.639</i>	<i>396.543</i>	<i>322.653</i>	<i>252.100</i>
Voorzieningen	323.633	322.533	321.433	320.333
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	842.571	798.309	789.109	772.536
Totaal passiva	5.816.538	5.409.245	5.310.730	5.236.495

Toelichting op de vaste activa

In het jaar 2022 nemen de materiële vaste activa in waarde toe, omdat er meer wordt geïnvesteerd dan er wordt afgeschreven. In de jaren 2023 en 2024 is het juist andersom, waardoor de materiële vast activa in die jaren in waarde afnemen. Naast de investeringen in schoolpleinen, meubilair voor de groepen en groot onderhoud aan gebouwen staan er nog andere investeringen gepland. Zo zijn er ook investeringen in leermiddelen, afgeschreven computersystemen en tablets. Bovendien worden er ook investeringen gedaan met NPO-gelden.

In de financiële activa zullen de komende jaren ten opzichte van 2021 geen wijzigingen zijn.

Toelichting op de vlottende activa

De vordering op het ministerie van OCW in verband met een afwijkend betaalritme is er eind 2022 niet meer door de overgang van een schooljaarbekostiging naar een kalenderjaarbekostiging. Het resultaat is een afname in 2022 van de post vorderingen. De jaren daarna zijn de vorderingen min of meer stabiel.

De liquide middelen nemen in 2022 met name af als gevolg van de investeringen in dat jaar (- € 906.651) en het resultaat (- € 361.922). De afschrijvingen (+ € 262.987) compenseren de afname in liquide middelen enigszins. Deze variabelen (investerings, afschrijvingen en resultaat) liggen ook hoofdzakelijk ten grondslag aan de veranderingen in de liquide middelen in de jaren 2023 en 2024.

Toelichting op de passiva

Ten opzichte van 2021 daalt het eigen vermogen in 2022 door het negatieve exploitatieresultaat in dat jaar (- € 363.922). In de jaren daarna daalt het eigen vermogen ook door de negatieve exploitatieresultaten.

De voorzieningen nemen vanaf 2022 ten opzichte van 2021 af als gevolg van de verwachting dat de gemiddelde vertrekkans van personeel zal stijgen, wat een daling voor de voorziening jubilea tot gevolg heeft. Voor nu wordt uitgegaan dat de instroom en uitstroom in de voorziening langdurig zieken de komende jaren min of meer in evenwicht zal zijn.

Over de periode 2022-2024 nemen de kortlopende schulden per saldo af, met name door de verwachting minder overlopende posten te hebben.

9.3.3 Kengetallen

	Signaleringswaarde onderwijsinspectie	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Solvabiliteit 2	kleiner dan 30%	86%	85%	85%	85%
Liquiditeit	minder dan 1,0	4,5	3,5	3,5	3,7
Absolute omvang liquide middelen	minimaal € 100.000	€ 3.230.281	€ 2.651.676	€ 2.620.969	€ 2.740.274

Uit de berekende kengetallen blijkt dat de stichting de komende jaren boven/binnen de signaleringswaarden van de onderwijsinspectie blijft.

Dat betekent dat de stichting ook de komende jaren aan haar korte- en langetermijnverplichtingen kan voldoen. De continuïteit is niet in gevaar. De aanzienlijke investeringen in de komende jaren ter verbetering van het onderwijs(-klimaat) en de negatieve exploitatieresultaten over de periode 2022-2024 hebben wel impact, maar er blijft de komende jaren nog voldoende buffer over om onzekerheden in de exploitatie op te vangen.

9.3.4 Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen

Conform de beschreven werkwijze in paragraaf 8.5 wordt het mogelijk bovenmatig eigen vermogen in twee stappen bepaald. Eerst volgen in onderstaande tabel de uitkomsten van de formule van de onderwijsinspectie zonder verfijningen.

	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
	€	€	€	€
Totaal eigen vermogen	4.650.334	4.288.412	4.200.188	4.143.626
Privaat eigen vermogen	31.133	31.133	31.133	31.133
Publiek eigen vermogen	4.619.201	4.257.279	4.169.055	4.112.493
Normatief eigen vermogen	2.387.350	3.025.074	3.012.768	2.915.876
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	1,93	1,41	1,38	1,41

Nu in de tweede stap wordt de formule als volgt aangepast naar de specifieke omstandigheden van de stichting:

- Bestemmingsreserves worden in mindering gebracht op het publiek eigen vermogen.
- Het vermogen voor de risicobuffer in de formule wordt vervangen door de risicobuffer conform onze gekwantificeerde risicoanalyse.

	Realisatie 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
	€	€	€	€
Gecorrigeerd publiek eigen vermogen	3.902.695	3.891.869	3.877.536	3.891.526
Gecorrigeerd normatief eigen vermogen	3.707.162	4.350.032	4.334.722	4.243.244
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	1,05	0,89	0,89	0,92

Uit de berekende signaleringswaarde blijkt dat we de komende jaren geen bovenmatig eigen vermogen hebben. Het kengetal blijft onder de 1. Al het eigen vermogen heeft een vastgelegde bestemming.

9.4 Strategisch beleid

In 2018 is het strategisch beleidsplan van de Herman Broerenstichting voor de jaren 2018-2022 geschreven. Naast de medewerkers van het bestuursbureau hebben ook de directieleden, de leden van de Commissie van Begeleiding en de leden van de Raad van Toezicht hieraan meegewerkt. Het strategisch beleidsplan is leidend voor de schoolplannen 2019-2023 die door de beide locaties gemaakt zijn. Door per locatie een schoolplan te schrijven, is er meer ruimte voor eigen beleid van het schoolteam. Gevolgen van gewijzigde in- en uitstroom van leerlingen zijn in de schoolplannen meegenomen.

9.5 Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersingssysteem is onderdeel van de planning-en-control-cyclus. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting worden risico's en kansen besproken in het bestuursoverleg en (indien mogelijk) meegewogen in de begroting. De liquiditeitsprognose is een belangrijk onderdeel van de meerjarenbegroting. Aan de hand hiervan wordt bepaald of er voldoende geld beschikbaar is voor toekomstige investeringen en onvoorziene uitgaven. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting voor de jaren 2022-2025 is de liquiditeitsprognose een belangrijke indicator geweest om investeringen en strategische keuzes onder de loep te nemen.

9.6 Risicobeheersing

Eind 2021 hebben we een gekwantificeerde risicoanalyse laten uitvoeren om zo ons financiële risicoprofiel en bijbehorende risicobuffer te bepalen. Om ons financiële risicoprofiel af te dekken en daarmee de financiële continuïteit van de organisatie zeker te stellen, hebben we in totaal € 1.832.000 nodig als risicobuffer. Daarbij hebben we gerekend met het netto risico. Dat betekent dat er bij kans en gevolg rekening gehouden is met de al bestaande beheersmaatregelen die de financiële risico's mitigeren (verzachten).

Het netto werkkapitaal is over de periode 2021-2024 hoger dan de gewenste € 1.832.000. Dat betekent dat we in deze periode over voldoende middelen beschikken voor de risicobuffer.

In de komende jaren zal in samenspraak met de auditcommissie bekeken worden of er nog andere beheersmaatregelen kunnen worden ingericht om het buffervermogen te verlagen. Daarmee vrijgekomen middelen kunnen dan voor andere bestedingsdoelen worden gebruikt. Daarnaast is het de bedoeling om over uiterlijk drie jaar weer een nieuwe gekwantificeerde risicoanalyse uit te laten voeren.

Hierna volgt in willekeurige volgorde een korte toelichting op de belangrijkste financiële risico's. Tussen haakjes wordt ook hun relatieve invloed op de risicobuffer vermeld.

Onvoorziene en onbeheersbare leerlingfluctuaties (€ 416.963)

Het gaat bij dit risico om een plotselinge, onvoorzienbare en onbeheersbare stijging of daling in het leerlingaantal.

Bij groei in de leerlingaantallen ten opzichte van T-1 zal gebruikgemaakt worden van de reserve om het (tijdelijk) tekort in de bekostiging te overbruggen. Bij krimp in de leerlingaantallen ten opzichte van T-1 zal de personele bezetting door natuurlijk verloop teruggebracht worden naar het gewenste niveau. In dit geval werkt de T-1 systematiek in de bekostiging mee: deze biedt immers de ruimte van een jaar om de daling te realiseren. Het is echter geen vaststaand feit dat je binnen dat jaar terug bent op het gewenste niveau.

Er is dus tijd nodig om de baten en lasten weer in evenwicht te krijgen. Overigens is de gemiddelde bekostiging ongeveer € 25.000 per leerling.

Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten) (€ 88.852)

Het gaat hier om kosten zoals ontslagvergoeding, vervangingskosten, uitkeringskosten en juridische bijstand.

Instabiliteit in bekostiging (€ 291.471)

Het gaat hier om beleidswijzigingen van het ministerie van OC&W in de bekostigingssystematiek. Een recent voorbeeld is de vordering op OC&W die vervalt door de overgang van schooljaarbekostiging naar kalenderjaarbekostiging.

Onvolledige indexatie van bekostiging (€ 54.960)

Hier gaat het erom dat de indexatie van de bekostiging niet voldoende is om de volledige werkgeverslasten te dekken. Deze zijn inclusief lasten voor maatregelen die wij bijvoorbeeld vanuit arbo-/milieuregelgeving moeten nemen. Het gaat hier ook om onvoldoende indexatie om prijsstijgingen in de materiële kosten te dekken.

Hoger dan begrote kosten voor (ziekte-)vervangings (€ 55.143)

Wij zijn eigenrisicodragers voor ziektevervangings. We houden hier bij het opstellen van de begroting rekening mee. Het kan in een bepaald jaar echter voorkomen dat de kosten voor vervangings hoger zijn dan begroot, omdat er meer zieken zijn. Voor dit risico is vermogen nodig.

Arbeidsmarktschaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte (€ 161.399)

Dit is vermogen dat nodig is als er door het lerarentekort voor het invullen van vacatures in enig jaar meer beroep op detachingsbureaus gedaan moet worden dan begroot is.

Ongedekte schade aan gebouwen en inventaris als gevolg van brand op een locatie (€ 7.328)

Schade aan gebouwen en inventaris is verzekerd bij de gemeente. Als er een keer brand uitbreekt dat kunnen de normbedragen krappert zijn dan nodig is. De kans op brand is heel klein; daarom is het benodigde vermogen om dit risico af te dekken ook klein.

Restrisico's (€ 160.666)

Dit zijn risico's die apart gezien niet voldoende hoog zijn voor een eigen risicopercentage. Bij elkaar zijn deze risico's echter wel significant genoeg om een buffer voor te reserveren. Voorbeelden hiervan zijn tegenvallende ESF-inkomsten of tegenvallende middelen vanuit de samenwerkingsverbanden. Ook niet verzekerde schades en boetes vallen hieronder.

Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering (vaste voet) (€ 595.217)

Dan is er nog het algemene bedrijfsrisico. Dit risico betreft bijvoorbeeld verkeerde aannames in de begroting of het niet tijdig verwerken van/anticiperen op wijzigingen in wet- en regelgeving. Andere voorbeelden zijn fraude en menselijke fouten.

9.7 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht doet separaat verslag van haar werkzaamheden. Voor dit verslag wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

10 Rapportage Raad van Toezicht

Met dit verslag wil de Raad van Toezicht van de Herman Broerenstichting inzicht geven in haar activiteiten in 2021. Naast haar toezichthoudende taak vervult de toezichthouder ook een klankbordfunctie voor het College van Bestuur van de Herman Broerenstichting.

Samenstelling

In het reglement van de Raad van Toezicht zijn voor de leden kwaliteitsprofielen vastgesteld. Daarnaast zijn de volgende aandachtsgebieden en deskundigheden benoemd: algemeen management, onderwijskunde, financiën, juridische zaken en personeel & organisatie. Met ingang van 1 augustus 2021 is de Raad van Toezicht gaan werken met een drietal commissies. De commissies hebben een voorbereidende en verdiepende rol zonder aan de integrale rol voor het toezicht van de RvT als geheel iets af te doen. Op 26 oktober 2021 heeft de Raad van Toezicht besloten dat de aandachtsgebieden – als gevolg van het werken met commissies – komen te vervallen. Het werken met commissies zal in 2022 worden geëvalueerd. Per 1 augustus 2021 is de heer Strooker afgetreden en opgevolgd door de heer Groen.

Commissies per 1 augustus 2021

Remuneratiecommissie: dhr. H.A. Ordelman en dhr. F. van der Pal

Auditcommissie: dhr. G. Hardeman en dhr. F. van der Pal

Kwaliteitscommissie: dhr. H.A. Ordelman, mevr. I. Borgdorff en dhr. A.L.M. Groen

Nevenactiviteiten

Een aantal leden verricht, naast hun dagelijkse werkzaamheden, de volgende nevenactiviteiten:

- Dhr. A.J. Strooker (1-8-2021 afgetreden):
 - Secretaris Navah
- Dhr. H.A. Ordelman:
 - Voorzitter Vereniging van Eigenaren
- Mevr. I.R. Borgdorff:
 - Tweede secretaris Rotary Westland
- Dhr. A.L.M. Groen (1-8-2021 toegetreden):
 - Voorzitter bestuur Theatergroep Het Wilde Westen, Westland
 - Voorzitter Werkgroep beroepsethiek van de Orde van organisatiekundigen en -adviseurs

Toezichtkader

Jaarlijks wordt door de Raad van Toezicht met de bestuurder één ijkpunt uit het toezichtkader besproken. Het toezichtkader van de Herman Broerenstichting omvat de volgende ijkpunten:

- Strategievorming, bijvoorbeeld de toekomst van de stichting.
- Realisatie van beleid: zijn de beleidsdoelstellingen van het afgelopen jaar gehaald.
- Financiële continuïteit: zijn er bijvoorbeeld voldoende middelen om de leerlingen goed onderwijs te geven.
- Relatie met interne en externe belanghebbenden, zoals ouders, gemeente, instellingen.
- Kwaliteit van bestuur, bijvoorbeeld hoe wordt de school geleid.

Werkwijze

De Raad van Toezicht kent een integrale verantwoordelijkheid.

De toezichthouder heeft het recht te kunnen beschikken over alle informatie aangaande de Herman Broerenstichting en de scholen van de stichting en is bevoegd inzage te nemen in alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van de stichting.

Met ingang van 1-8-2021 werkt de RvT met drie commissies. De Auditcommissie richt zich op de financiën, maar kijkt ook naar de bedrijfsvoering als geheel en de interne controle. De remuneratiecommissie richt zich in de komende periode vooral op de inrichting van haar werkgeversrol. Zo wordt gekeken naar de gesprekscyclus voor de bestuurder en welke instrumenten ons daarbij behulpzaam kunnen zijn. De kwaliteitscommissie is voornamelijk betrokken bij de professionalisering van de RvT.

Vergaderingen

De vergaderingen zijn, in tegenstelling tot de bestuursvergaderingen, niet openbaar. De agenda volgt de jaarcyclus van het primair onderwijs. Voor elke vergadering wordt de agenda aangevuld met actuele onderwerpen, eventuele risico's en onderwerpen die de aandacht vergen.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 vijf maal vergaderd (op 9 februari, 13 april, 22 juni, 26 oktober en 21 december). De vergaderingen worden gehouden in aanwezigheid van de bestuurder. De onderwerpen waarover gesproken is, waren onder andere:

- Coronacrisis
- Rooster van aftreden
- Samenwerkingsverbanden
- Toezichtkader: ijkpunt financiële continuïteit
- Beleid pedagogisch klimaat en conflicthantering
- Heroriëntatie Raad van Toezicht
- Invulling vacatureruimte Raad van Toezicht
- Werkwijze commissies Raad van Toezicht
- Toetsing statuten in het kader van de WBTR
- Financieel risicoprofiel van de Herman Broerenstichting
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek
- Bestuursformatieplan 2021/2022

Om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen de organisatie ontvangt de Raad van Toezicht bij elke vergadering 'highlights', waarin de laatste ontwikkelingen genoemd worden op het gebied van personeel, onderwijs, financiën en organisatie/huisvesting.

In 2021 werd goedkeuring verleend aan:

- De Jaarverantwoording 2020
- De Meerjarenbegroting 2022-2025
- Het Treasurystatuut
- De Integriteitscode
- Het bezoldigingsmaximum topfunctionarissen

De Raad van Toezicht bespreekt periodiek (voorbereid door de bestuursmedewerker Financiën, de Auditcommissie (m.i.v. 1 augustus 2021), waarin ook het gedelegeerd lid zitting heeft, en het College van Bestuur) de financiële gang van zaken aan de hand van de financiële tertiaalrapportages.

Verder wordt er intern toezicht uitgevoerd op:

- De naleving van wettelijke voorschriften
- Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige bestedingen van middelen.

Overige bijeenkomsten

De Raad van Toezicht vindt het belangrijk om contact te onderhouden met de teamleden. Daartoe worden de volgende activiteiten ondernomen:

- Tweemaal per jaar overleg met de medezeggenschapsraad:
Op 18 maart 2021 is gesproken over de effecten van de coronacrisis en -maatregelen voor medewerkers, leerlingen en ouders.
Op 4 november 2021 is gesproken over de nieuwe werkwijze van de Raad van Toezicht (in commissies), het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de werkdruk en de vacatures.
- Eenmaal per jaar een locatiebezoek:
Op 8 maart 2021 zou de Raad van Toezicht een locatiebezoek brengen aan de Herman Broerenschool in Naaldwijk. Als gevolg van de coronacrisis is dit bezoek geannuleerd.
Op 16 november 2021 heeft de Raad van Toezicht een bezoek gebracht aan het SO en VSO in Delft. De RvT heeft gekeken naar de werksituatie op de nieuwe onderwijslocatie. Aansluitend heeft de RvT gesproken met een groot deel van het team en de verantwoordelijk locatiedirecteur. Vanuit het team werden twee presentaties gehouden.
- Eenmaal per jaar overleg met de directie:
Op 25 mei 2021 is o.a. gesproken over hoogtepunten en leermomenten van het afgelopen jaar, vastlegging en verantwoording van de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties, verbeterpunten uit het inspectierapport, de schoolplannen, pedagogisch klimaat en conflicthantering.
- Daarnaast worden de leden uitgenodigd voor de inloopavonden van de locaties en de kerstborrel met alle medewerkers, maar door de coronacrisis zijn al deze activiteiten vervallen.

Professionalisering

De Raad van Toezicht evalueert zichzelf formeel een keer per jaar, zonder aanwezigheid van de bestuurder. De zelfevaluatie is erop gericht de toezichthoudende taken, het verloop van de vergaderingen van afgelopen jaar, de samenwerking met de bestuurder, het contact met de medezeggenschapsraad en met de directie tegen het licht te houden en het functioneren te verbeteren.

Deze zelfevaluatie vraagt om zelfreflectie, openheid en eerlijkheid. Immers, wie controleert de Raad van Toezicht? Op 25 februari 2021 heeft de Raad van Toezicht serieuze invulling gegeven aan het proces van zelfevaluatie aan de hand van open vragen, daarbij het toezichtkader in het oog houdend. In open en kritische gesprekken is gekeken naar verbeterpunten in het functioneren van de Raad van Toezicht. Het doel hiervan is het functioneren te optimaliseren om scherp en tijdig te zien wat er speelt en om zo adequaat te kunnen interveniëren indien een noodzakelijke situatie daarom zou vragen.

Werkgeverstaak

De werkgeverstaak van de Raad van Toezicht houdt in het vaststellen van arbeidsvoorwaarden, benoemen en beoordelen van de bestuurder en ingrijpen indien dat nodig mocht zijn. Verder heeft de RvT wettelijk een toezichthoudende taak en is zij tevens klankbord voor het bestuur.

Het bestuur is het besluitvormende orgaan: het bestuur bestuurt en neemt dus alle beslissingen. Het bestuur kan op de hoofdlijnen en op specifieke onderdelen niet zonder medewerking en goedkeuring van de toezichthouder.

De voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht hebben in november 2021 een functioneringsgesprek met de bestuurder gevoerd, waarin de wijze waarop de bestuurder in 2020/2021 zijn functie heeft uitgeoefend positief is beoordeeld.

Formele decharge over het door de bestuurder in 2021 gevoerde beleid komt pas aan de orde bij het goedkeuringsproces van de jaarrekening 2021.

Bezoldiging

In juni 2021 heeft de Raad van Toezicht het voorstel van de voorzitter van de RvT m.b.t. bezoldiging van de raad aangenomen. Het voorstel is gebaseerd op de richtlijnen die de vereniging van toezichthouders uit de onderwijssector, de VTOI, heeft voorgesteld. De leden van de Raad van Toezicht krijgen een vergoeding van € 7.450 per schooljaar toegekend. De voorzitter ontvangt € 11.175 per schooljaar. De hoogte van deze vergoeding is gekoppeld aan het salaris van de bestuurder.

Ten slotte

De Raad van Toezicht heeft in het afgelopen jaar, ondanks de beperkingen die corona het onderwijs heeft opgelegd, geprobeerd de contacten die van belang zijn voor haar functioneren zo goed mogelijk te laten doorgaan. Zo hebben wij ons bekwaamd in het gebruik van Teams en waar mogelijk toch fysieke bezoeken afgelegd. De raad heeft bemerkt dat de regelmatige contacten bijdragen aan een verdieping van het contact en kennis omtrent de organisatie.

We hebben gezien met welke problemen de teams en MT's geconfronteerd worden. Corona heeft velen geraakt en zeker het leven van onze leerlingen (en hun ouders) beïnvloed. Daarnaast hebben we bemerkt welke zorgen er leven bij de teams, maar zeker ook bij het management m.b.t. de vacatures.

In deze contacten zien wij bevestigd wat het medewerkersonderzoek ons heeft laten zien. Binnen de Herman Broerenstichting werken veel betrokken mensen die met elkaar de leerlingen datgene geven dat zij nodig hebben.

11 Jaarrekening

Grondslagen

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen c.q. aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs).

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn, op onderstaande na (stelselwijziging), ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Aanpassing van de cijfers over 2020 is niet nodig.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Als ondergrens van te activeren zaken wordt € 1.000 (exclusief btw) toegepast.

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen voor de huisvesting.

De kosten van groot onderhoud worden geactiveerd en afgeschreven. Als dergelijke kosten onderdeel zijn van een materieel vast actief, wordt het materieel actief verdeeld in componenten en hierop wordt dan ook afzonderlijk afgeschreven. Deze 'componentenbenadering' wordt toegepast vanaf ofwel het moment van aankoop van het actief worden toegepast of pas vanaf het moment dat groot onderhoud wordt gepleegd.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen omvatten waarborgsommen en worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en staan ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Euro
Reserve vereenvoudiging bekostiging	Ter dekking van het vervallen van de vordering op OC&W door wijziging van schooljaarbekostiging naar kalenderjaarbekostiging.	428.157
Reserve NPO	Bestemmingsreserve gevormd vanuit niet uitgegeven NPO middelen. Deze kunnen de komende jaren worden besteed conform plannen.	188.262
Reserve werkdrukmiddelen	Bestemmingsreserve gevormd vanuit niet uitgegeven werkdrukmiddelen. Deze kunnen de komende jaren worden besteed conform plannen.	54.748
Reserve zorgarrangementen	Bestemmingsreserve gevormd vanuit niet uitgegeven zorgarrangementen. Deze kunnen de komende jaren worden besteed conform plannen	44.951
Reserve nulmeting	Ter dekking van de afschrijvingslasten nulmeting.	388
Algemene reserve privaat		31.133

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2021 wordt bepaald. De berekening is als volgt: Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS). Voor 2021 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,00%, waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,60% is.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de vertrekans. Ten opzichte van 2020 is de vertrekans met 11% niet gewijzigd. Het percentage is gebaseerd op het gemiddelde over de periode 2012-2021.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeel ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening voor langdurig zieke werknemers

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Langlopende schulden

Onder deze post viel in 2019 een vooruit ontvangen investeringssubsidie. Deze subsidie werd als schuld gepresenteerd onder vooruit ontvangen investeringssubsidies. Deze moest eigenlijk net als de andere investeringssubsidies zichtbaar in mindering worden gebracht op de materiële activa. Deze onvolkomenheid is in kalenderjaar 2020 hersteld. Vanaf dat jaar is er ook geen langlopende schuld aanwezig.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve en aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de stichting op verplichte basis premies aan pensioenfondsen. Behalve de betaling van premies heeft de stichting geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De stichting heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De stichting is volgens de CAO PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2021 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2021 110,20%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Eventuele boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen en afschrijvingspercentages per categorie weergegeven:

Gebouwen

• Permanent	480 maanden	2,50% per jaar
• Semi permanent	240 maanden	5,00% per jaar
• Noodlokalen	120 maanden	10,00% per jaar
• Verwarming	180 maanden	6,67% per jaar
• Alarm	120 maanden	10,00% per jaar
• Liften	180 maanden	6,67% per jaar
• Groot Onderhoud	60/240 maanden	20%/5% per jaar

Terreinen

• Hekwerk	180 maanden	6,67% per jaar
-----------	-------------	----------------

Inventaris en apparatuur

• Bureaus	240 maanden	5,00% per jaar
• Stoelen	120 maanden	10,00% per jaar
• Diverse huishoud. App.	240 maanden	5,00% per jaar
• Docentensets	240 maanden	5,00% per jaar
• Leerlingensets	180 maanden	6,67% per jaar
• Gaderobe	240 maanden	5,00% per jaar

Overige materiële vaste activa

• OLP	96 maanden	12,50% per jaar
• Beamer/touchscreens	60 maanden	20,00% per jaar
• Computers/laptops	36 maanden	33,33% per jaar
• Servers	48 maanden	25,00% per jaar
• Netwerken	120 maanden	10,00% per jaar
• Vervoermiddelen	48/60 maand	25/20% per jaar
• Overige	120 maanden	10,00% per jaar

In principe wordt een activeringsgrens van € 1.000 exclusief BTW gehanteerd.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva

[Grondslagen voor het kasstroomoverzicht](#)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming (en vergelijkende cijfers 2020)

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
1	Activa				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	2.008.356		1.922.555	
1.1.3	Financiële vaste activa	575		575	
	<i>Totaal vaste activa</i>		<i>2.008.921</i>		<i>1.923.130</i>
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	577.335		582.873	
1.2.4	Liquide middelen	3.230.281		2.644.772	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		<i>3.807.617</i>		<i>3.227.645</i>
	Totaal activa		5.816.538		5.150.775

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
2	Passiva				
2.1	Eigen vermogen	4.650.334		4.157.081	
2.2	Voorzieningen	323.633		131.133	
2.3	Langlopende schulden	-		-	
2.4	Kortlopende schulden	842.571		862.561	
	Totaal passiva		5.816.538		5.150.775

Staat van baten en lasten 2021 (en vergelijkende cijfers 2020)

		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	7.713.748		6.927.446		6.641.066	
3.2	Overige overheidsbijdr.	28.527		29.500		29.142	
3.5	Overige baten	91.682		138180		297.537	
	<i>Totaal baten</i>		<i>7.833.957</i>		<i>7.095.126</i>		<i>6.967.745</i>
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	6.417.015		6.143.788		5.942.003	
4.2	Afschrijvingen	221.766		255.781		203.190	
4.3	Huisvestingslasten	262.590		277.826		274.747	
4.4	Overige lasten	437.692		400.559		488.232	
	<i>Totaal lasten</i>		<i>7.339.062</i>		<i>7.077.954</i>		<i>6.908.172</i>
	<i>Saldo baten en lasten</i>		<i>494.894</i>		<i>17.172</i>		<i>59.573</i>
6	Financiële baten en lasten						
6.1	Financiële baten	-		-		324	
6.2	Financiële lasten	1.641		1.375		-	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		<i>-1.641</i>		<i>-1.375</i>		<i>324</i>

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Resultaat	493.253	15.797	59.897
Resultaat na belast.	493.253	15.797	59.897
Netto Resultaat	493.253	15.797	59.897

Het resultaat wordt gedeeltelijk verwerkt in de algemene reserve en gedeeltelijk in bestemmingsreserves. Zie voor details bij paragraaf "Bestemming van het resultaat".

Kasstroomoverzicht 2021 (en vergelijkende cijfers 2020)

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
<i>Saldo baten en lasten</i>		494.894		59.573
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	221.766		203.190	
- Mutaties voorzieningen	192.499		-92.395	
<i>Totaal aanpassingen</i>		414.265		110.795
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Vorderingen	5.464		-143.420	
- Kortlopende schulden	-19.990		-32.463	
<i>Totaal veranderingen in werkkapitaal</i>		-14.526		-175.883
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		894.633		-5.515
<i>Ontvangen interest</i>		75		406
<i>Betaalde interest</i>		-1.641		-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		893.067		-5.109
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	-308.784		-452.848	
Desinvesterings in materiele vaste activa	1.227		68.912	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-307.557		-383.936
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-		-15.343	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-	-15.343	
Mutatie liquide middelen		585.510		-404.389

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2021		2020	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen 1-1	2.644.772		3.049.160	
Mutatie boekjaar liquide middelen	585.510		-404.389	
Stand liquide middelen per 31-12		3.230.281		2.644.772

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, over te worden gedragen aan de Gemeente. Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

1.1.2	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.292.797	7.742	1.474.991	270.739	3.046.268
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	306.394	3.526	655.869	157.924	1.123.719
Materiële vaste activa per 01-01-2021	986.403	4.216	819.122	112.814	1.922.555
Verloop gedurende 2021					
Investerings	126.441	-	131.110	51.233	308.784
Desinvesteringen	-	-	14.158	1.057	15.215
Afschrijvingen	78.444	516	113.119	29.687	221.766
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	-12.977	-991	-13.988
Mutatie gedurende 2021	47.997	-516	16.830	21.480	85.791
Stand per 31-12-2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.419.238	7.742	1.591.944	320.914	3.339.838
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	384.838	4.042	755.991	186.620	1.331.491
Materiële vaste activa per 31-12-2021	1.034.400	3.699	835.952	134.294	2.008.346

1.1.3 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen een waarborgsom voor Travelcard. Deze instelling verzorgt de tankpassen voor de schoolbussen.

1.1.3		Boek- waarde 1-1-2021	Inves- teringen 2021	Desinves- teringen 2021	Waarde- verande- ringen 2021	Resultaat 2021	Boek- waarde 31-12- 2021
		€	€	€	€		€
1.1.3.8	Overige vorderingen	575	-	-	-	-	575
	Totaal financiële vaste activa	575	-	-	-	-	575

1.2 Vlottende activa

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar. De liquide middelen onder 1.2.4 staan ter vrije beschikking van de stichting.

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
1.2.2	Vorderingen				
1.2.2.2	Rijksbijdragen OCW	402.225		404.231	
1.2.2.3	Gemeenten & GR's	14.323		62.797	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		416.547		467.028
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	24.683		24.447	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	-		75	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	136.104		91.322	
	<i>Overlopende activa</i>		160.788		115.844
	Totaal vorderingen		577.335		582.873

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
1.2.4	Liquide middelen				
1.2.4.1	Kasmiddelen	3.433		3.265	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	3.226.848		2.641.506	
	Totaal liquide middelen		3.230.281		2.644.772

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen				
1.2.4.2.1	Tegoeden op bankrekeningen	3.226.848		2.641.506	
	Totaal tegoeden op bankrekeningen		3.226.848		2.641.506

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1		Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2020	2020	mutaties	31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	3.337.070	60.557	-	3.397.627
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	731.613	-1.663	-	729.950
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	28.502	1.002	-	29.504
	Totaal eigen vermogen	4.097.184	59.896	-	4.157.081

2.1		Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2021	2021	mutaties	31-12-2021
		€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	3.397.627	203.966	301.103	3.902.695
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	729.950	287.659	-301.103	716.506
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	29.504	1.628	-	31.132
	Totaal eigen vermogen	4.157.081	493.253	-	4.650.334

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

		Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2020	2020	mutaties	31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.1	Reserve personeel	411.475	-	-	411.475
2.1.1.2.5	Reserve huisvesting	317.785	-	-	317.785
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	2.353	-1.663	-	690
	Totaal bestemmingsreserves publiek	731.613	-1.663	-	729.950

		Stand per 01-01-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.1	Reserve personeel	411.475	-	-411.475	-
2.1.1.2.5	Reserve huisvesting	317.785	-	-317.785	-
2.1.1.2.9	Reserve vereenvoudiging bekostiging	-	-	428.157	428.157
2.1.1.2.9	Reserve NPO	-	188.262	-	188.262
2.1.1.2.9	Reserve werkdrumiddelen	-	54.748	-	54.748
2.1.1.2.9	Reserve zorgarrangementen	-	44.951	-	44.951
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	690	-302	-	388
	Totaal bestemmingsreserves publiek	729.950	287.659	-301.103	716.506

		Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	28.502	1.002	-	29.504
	Totaal bestemmingsreserves privaat	28.502	1.002	-	29.504

		Stand per 01-01-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)				
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	29.504	1.628	-	31.133
	Totaal bestemmingsreserves privaat	29.504	1.628	-	31.133

2.2 Voorzieningen

De rentemutatie wordt weergegeven bij netto contante waarde.

2.2		Stand per 01-01-2021	Dota- ties 2021	Ontrek- king 2021	Vrijval 2021	Rente mutatie	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	131.133	201.368	8.726	144	-	323.633
	Totaal voorzieningen	131.133	201.368	8.726	144	-	323.633

2.2		Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 t/m 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	138.230	141.190	44.213
	Totaal voorzieningen	138.230	141.190	44.213

		Stand per 01-01-2021	Dota- ties 2021	Ontrek- king 2021	Vrijval 2021	Rente mutatie	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen						
2.2.1.2	Verlofsparen	33.870	19.308	3.207	144	-	49.827
2.2.1.4	Jubilea	97.263	15.125	5.518	-	-	106.870
2.2.1.6	Langdurig zieken	-	166.936	-	-	-	166.936
	Totaal personele voorzien.	131.133	201.368	8.726	144	-	323.633

		Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 t/m 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen			
2.2.1.2	Verlofsparen	-	49.827	-
2.2.1.4	Jubilea	19.715	42.942	44.213
2.2.1.6	Langdurig zieken	118.515	48.420	-
	Totaal personele voorzien.	138.230	141.190	44.213

		Stand per 01-01-2021	Dotaties 2021	Ontreking 2021	Vrijval 2021	Rente mutatie	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€
2.2.1.2	Verlofsparen						
2.2.1.2.1	Duurzame inzetbaarheid	33.870	19.308	3.207	144	-	49.827
	Totaal verlofsparen	131.133	201.368	8.726	144	-	323.633

		Kortlopend < 1 jaar	Middellang 1 t/m 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
		€	€	€
2.2.1.2	Verlofsparen			
2.2.1.2.1	Duurzame inzetbaarheid	-	-	49.827
	Totaal verlofsparen	138.230	141.190	44.213

2.3 Langlopende schulden

In 2021 zijn er geen langlopende schulden.

2.4 Kortlopende schulden

In de overige overlopende passiva (2.4.19) zat in 2020 een in 2016 voorzichtigheidshalve opgenomen bedrag van € 94.529 opgenomen voor mogelijk terug te betalen bijzondere bekostiging EMB. Deze is in 2021 vrijgevallen.

2.4		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
2.4.4	Schulden aan OCW	36.945		10.522	
2.4.8	Crediteuren	68.806		98.209	
2.4.9	Belastingen en SV-premies	315.930		277.239	
2.4.10	Schulden voor pensioenen	82.270		70.183	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.717		2.511	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		505.665		458.664
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	14.616		19	
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	22.035		65.664	
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	198.435		182.102	
2.4.19	Overige overlopende passiva	101.819		156.112	
	<i>Overlopende passiva</i>		336.906		403.897
	Totaal kortlopende schulden		842.571		862.561

Schulden aan OC&W betreft de aanpassing van de bekostiging voor schooljaar 2021/2022 voor 3 leerlingen met ongeoorloofd verzuim tussen de eerste schooldag (augustus/september) 2020 en de teldatum 1 oktober 2020.

Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule. (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond?
N.v.t.	-	-	-

G1-B Uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2020	Lasten t/m 2020
			€	€	€
Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210304	13-12-2021	70.000	-	-
Totaal	-	-	70.000	-	-

Stand 01-01-2021	Ontvangen in 2021	Lasten in 2021	Vrijval niet besteed in 2021	Stand ultimo 2021	Prestatie afgerond? Ja/Nee
€	€	€	€	€	
-	14.616	-	14.616	14.616	Nee
-	14.616	-	14.616	14.616	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2020

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2020	Lasten t/m 2020
			€	€	€
N.v.t.					
Totaal	-	-	-	-	-

Stand 01-01-2021	Ontvangen in 2021	Lasten in 2021	Te verrekenen ultimo 2021
€	€	€	€
-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2020	Lasten t/m 2020
			€	€	€
N.v.t.					
Totaal	-	-	-	-	-

Stand 01-01-2021	Ontvangen in 2021	Lasten in 2021	Stand ultimo 2021	Saldo nog te besteden ultimo 2021
€	€	€	€	€
-	-	-	-	-

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Meerjarige financiële verplichtingen (contractwaarde > € 10.000):

- Met Sharp is een onderhouds- en huurovereenkomst afgesloten met betrekking tot de kopieerapparaten. Het contract loopt tot augustus 2025. De jaarlijkse last bedraagt € 22.887.
- Met Douwe Egberts is voor de koffiemachines een servicecontract aangegaan met een looptijd tot oktober 2026. De jaarlijkse last is € 4.469.
- Met de stichting Breedband is een gebruikersovereenkomst afgesloten in 2014 voor de duur van 15 jaar voor het gebruik van de glasvezelkabel aan de Clara van Sparwoudestraat in Delft. De jaarlijkse last bedraagt € 2.750.
- Voor de schoonmaak van alle locaties is met Van Holstein een contract afgesloten tot september 2024. De kosten per jaar zijn € 121.458.
- Met de stichting Woonbron is een huurovereenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd. De jaarlijkse last bedraagt € 4852.
- Met Dyade Onderwijsbedrijfsvoering is een contract voor onbepaalde tijd afgesloten voor de uitvoering van de financiële en personele administratie. De kosten per jaar zijn € 55.491.
- Met DVEP is voor de levering van gas en elektriciteit een overeenkomst aangegaan tot en met 2025. De kosten in het kalenderjaar 2021 waren ongeveer € 71.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

3.1		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdrage						
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	6.613.812		6.498.057		6.121.088	
	<i>Totaal rijksbijdrage</i>		6.613.812		6.498.057		6.121.088
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	642.256		222.378		233.822	
	<i>Totaal overige subsidies</i>		642.256		222.378		233.822
3.1.4	<i>Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV</i>		457.681		207.011		286.157
	Totaal rijksbijdragen		7.713.749		6.927.446		6.641.066

3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

3.2		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies*)	28.527		29.500		29.142	
	<i>Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>		28.527		29.500		29.142
	Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		28.527		29.500		29.142

*) Specificatie 3.2.2.2 overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€		€		€
Vrijval subs. egalisatie gem.		-		-		-
Vergoeding gymzaal		28.527		29.500		29.142
Totaal		28.527		29.500		29.142

3.5 Overige baten

3.5		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
3.5.2	Detachering personeel	53.983		68.180		59.009	
3.5.4	Sponsoring	1.628		-		-	
3.5.10	Overige**)	36.070		70.000		238.528	
	Totaal overige baten		91.682		138.180		297.537

In 2021 is in afwachting van een definitieve beschikking voor de ESF-projecten arbeidstoeleiding 2020-2021 een uitbetaling geweest in de vorm van een voorschot voor een bedrag van € 34.247. De uiteindelijke subsidie zal zeer waarschijnlijk meer zijn. Het exacte bedrag van de definitieve subsidie is op dit moment niet bekend.

**) Specificatie 3.5.10 overige:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€	€	€	€	€	€
Overige pers. gebondenopbr.		-		-		78.911
Donaties en giften		-		-		1.000
Overige vergoedingen		36.070		70.000		158.616
Totaal		36.070		70.000		238.528

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	4.508.850		5.734.000		4.302.750	
4.1.1.2	Sociale lasten	638.625		-		623.558	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	130.789		-		159.558	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	1.957		-		5.447	
4.1.1.5	Pensioenpremies	692.999		-		590.948	
	<i>Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenpremies</i>		5.973.220		5.734.000		5.682.261
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	198.017		-		-89.538	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	224.375		252.858		402.649	
4.1.2.3	Overig***)	134.268		156.930		95.461	
	<i>Totaal overige personele lasten</i>		556.660		409.788		408.572
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
	Overige uitkeringen personeel	112.866		-		148.831	
	<i>Af: Ontvangen uitkeringen personeel</i>		112.866		-		148.831
	Totaal personele lasten		6.417.015		6.143.788		5.942.003

***) Specificatie 4.1.2.3 overige:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€	€	€	€	€	€
Onkostenvergoedingen		3.836		10.000		4.696
Kosten BGZ en Arbo zorg		22.104		24.330		15.866
Nascholing		106.432		121.000		79.210
Overige pers gerelateerde kosten		1.896		1.600		-4.321
Totaal		134.268		156.930		95.461

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 118 in 2021 (2020: 114). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2021	2020
Bestuur/Management	3	3
Personeel primair proces	56	54
Ondersteunend personeel	59	57
Totaal gemiddeld aantal werknemers	118	114

Het aantal fte is 88,02 op 31-12-2021 (31-12-2020: 83,76). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het aantal fte.

	2021	2020
Bestuur/Management	3,05	3,05
Personeel primair proces	42,21	43,04
Ondersteunend personeel	42,76	37,67
Totaal gemiddeld aantal werknemers	88,02	83,76

4.2 Afschrijvingen

4.2		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijving, op mat. vaste activa						
4.2.2.1	Gebouwen	78.588		87.529		65.497	
4.2.2.2	Terreinen	372		-		372	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	133.530		157.614		130.858	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	9.276		10.639		6.463	
	Totaal afschrijvingen		221.766		255.781		203.190

4.3 Huisvestingslasten

4.3		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	3.205		5.092		4.699	
4.3.3	Onderhoudskosten (klein)	43.227		38.900		50.794	
4.3.4	Energie en water	76.742		78.000		80.234	
4.3.5	Schoonmaakkosten	103.119		120.712		107.457	
4.3.6	Belastingen en heffingen	20.246		20.722		17.993	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	16.050		14.400		13.570	
	Totaal huisvestingslasten		262.590		277.826		274.747

4.4 Overige lasten

4.4		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Admin. en beheerslasten****)	174.531		140.300		135.855	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	105.910		101.900		122.888	
4.4.5	Overige*****)	157.251		158.359		229.489	
	Totaal overige lasten		437.692		400.559		488.232

****) Specificatie 4.4.1 administratie en beheerslasten:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€	€	€	€	€	€
Administratie en beheerslasten	120.630		82.200		78.685	
Reis- en verblijfkosten	23.140		26.630		19.075	
Telefoon- en portokosten	22.650		19.000		30.218	
Kantoorartikelen	4.807		7.000		6.430	
Overige	3.304		5.470		1.448	
Totaal adm. en beheerslasten	174.531		140.300		135.855	

*****) Specificatie 4.4.5 overige:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€	€	€	€	€	€
Wervingskosten	13.180		6.000		6.723	
Representatiekosten	37.237		34.500		49.691	
Huishoudelijke kosten	35.792		39.833		40.033	
Contributies	9.362		8.700		8.987	
Medezeggenschapsraad	263		2.000		1.567	
Verzekeringen	2.835		4.500		2.704	
Repro, drukwerk, schoolgids	36.061		40.000		43.759	
Overig overige lasten*****)	22.521		22.827		76.024	
Totaal overige	157.251		158.359		229.489	

*****) Specificatie overig overige lasten:

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
	€		€		€	
Schoolzwemmen		12.258		13.147		11.037
Overige algemene kosten		9.036		9.680		11.419
Boekverlies vaste activa		1.227		-		53.568
Totaal overig overige lasten		22.521		22.827		76.024

6.1 Financiële baten

6.1		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€		€		€	
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbr.		-		-		324
	Totaal financiële baten		-		-		324

6.2 Financiële lasten

6.2		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
		€		€		€	
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten		1.641		1.375		-
	Totaal financiële lasten		1.641		1.375		-

Overzicht verbonden partijen

Het bestuur neemt deel in diverse samenwerkingsverbanden. Hieronder volgen de gegevens van de verschillende samenwerkingsverbanden.

Naam	Juridische vorm 2020	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2020 (EUR)	Resultaat jaar 2020 (EUR)	Art 2:403 BW (Ja/Nee)	Deelname (%)	Consolidatie (Ja/Nee)
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland	Stichting	Naaldwijk	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland	Stichting	Naaldwijk	4	-	-	Nee	-	Nee
Samenwerkingsverband Zuid-Holland West	Stichting	Den Haag	4	-	-	Nee	-	Nee

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de Herman Broerenstichting. Het voor de Herman Broerenstichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 149.000, dit betreft klasse C.

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De topfunctionarissen bij de Herman Broerenstichting komen met hun bezoldiging niet boven het maximum uit.

1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Bedragen x €1	M.M.G. van Kesteren
Functiegegevens	Voorzitter CvB
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Topfunctionaris bij andere WNT-instelling	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€149.000
Bezoldiging	
Beloning	€111.798
Beloning betaalbaar op termijn	€21.558
Subtotaal	€133.356
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	€133.356
Motivering indien overschrijding	n.v.t.

Gegevens 2020	
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Bezoldiging 2020	
Beloning	€109.592
Beloning betaalbaar op termijn	€18.391
Totaal bezoldiging	€127.983
Individueel bezoldigingsmaximum 2020	€143.000

1d Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
A.J. Strooker	Voorzitter raad van toezicht (tot 1-8-2021)
H.A. Ordeman	Voorzitter raad van toezicht (per 1-8-2021)
G. Hardeman	Gedelegeerd lid financiën van de raad van toezicht
I.R. Borgdorff	Vice-voorzitter
A.L.M. Groen	Lid raad van toezicht
F. van der Pal	Lid raad van toezicht

Bij deze leidinggevende topfunctionarissen is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing, er zijn geen uitkeringen geweest wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Kosten accountantscontrole

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan de accountants honoraria (reeds onderdeel 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

		Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2019	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	10.554		10.500		11.162	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden.	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
	Totaal accountantskosten		10.554		10.500		11.162

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door een accountantsorganisatie en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

Bestemming van het resultaat

Het netto exploitatieresultaat volgens de Staat van Baten en Lasten over 2021 bedraagt € 493.253. Het resultaat wordt als volgt verdeeld:

		Resultaat 2021		
		€	€	€
2.1.1	<i>Algemene reserve (publiek)</i>			203.966
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)			
2.1.1.2.9	Reserve NPO	188.262		
2.1.1.2.9	Reserve werkdrukmiddelen	54.748		
2.1.1.2.9	Reserve zorgarrangementen	44.951		
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-302		
	<i>Totaal bestemmingsreserve (publiek)</i>		287.659	
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)			
2.1.3.1	Algemene reserve (privaat)	1.628		
	<i>Totaal bestemmingsreserve (privaat)</i>		1.628	
	<i>Totaal bestemmingsreserves</i>			289.287
	Totaal resultaat			493.253

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die van belang zijn voor de interpretatie van de jaarrekening.

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Herman Broerenstichting
Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Herman Broerenstichting te Delft gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Herman Broerenstichting op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- I. de balans per 31 december 2021;
- II. de staat van baten en lasten over 2021; en
- III. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Herman Broerenstichting, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid

in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 21 juni 2021

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Gegevens over de rechtspersoon

Naam:	Herman Broerenstichting
Adres:	Clara van Sparwoudestraat 1, 2612 SP Delft
Telefoon:	015-2137988
E-mailadres:	bestuur@hermanbroeren.nu
Internetsite:	www.hermanbroerenstichting.nu
Bestuursnummer:	38209
Contactpersoon:	Dhr. R. Kewal
Telefoon:	015-2137988
E-mailadres:	rkewal@hermanbroeren.nu
BRIN-nummers:	00PZ Herman Broerenschool en -college Delft 00PZ01 Herman Broerenschool en -college Naaldwijk 00PZ02 Herman Broerenschool Delft 00PZ03 Herman Broerenschool en -college Monster

Privacywetgeving

In deze jaarverantwoording zijn met toestemming van de ouders/verzorgers foto's van onze leerlingen gebruikt.

Verklaring gebruikte afkortingen

AO/IC	Administratieve organisatie/Interne controle
BGZ	Bedrijfsgezondheidszorg
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CED-leerlijnen	Leerlijnen opgesteld door het Centrum Educatieve Dienstverlening
CUMI	Culturele minderheden
CvB	College van Bestuur
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg
EMB	Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen
ESF	Europees Subsidie Fonds
fte	Fulltime-equivalent
KDC	Kinderdagcentrum
KPC	Katholiek Pedagogisch Centrum
LC-functie	Functie in salarisschaal LC
Master EN	Masteropleiding Education Needs
MR	Medezeggenschapsraad
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PO-Raad	Primair Onderwijs Raad
PDCA	Plan Do Check Act
REC	Regionaal Expertisecentrum
RJO	Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SPOW	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland
SPPOH	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden
SVA	Scholing voor Arbeid
SWV	Samenwerkingsverband
VOR	Vereniging Ouderraad
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
ZMLK	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen

BESTUUR

Maarten van Kesteren

BESTUURSBUREAU

Clara van Sparwoudestraat 1
2612 SP Delft
T 015 2137988
E bestuur@hermanbroeren.nu
W www.hermanbroerenstichting.nu

LOCATIE DELFT

Locatiedirecteur Roy Jongejan
T 015 2141066
E infodelft@hermanbroeren.nu

Herman Broerenschool

- Borneostraat 2A 2612 AD Delft
- Clara van Sparwoudestraat 1 2612 SP Delft

Herman Broerencollege

- Clara van Sparwoudestraat 1 2612 SP Delft

LOCATIE WESTLAND

Locatiedirecteur Marja Becht
T 0174 648164
E infowestland@hermanbroeren.nu

Herman Broerenschool

- Verhagenplein 9 2671 HS Naaldwijk
- Tuinlaan 20 2681 JC Monster

Herman Broerencollege

- Verhagenplein 9 2671 HS Naaldwijk
- Tuinlaan 20 2681 JC Monster

